

Alikhan Bokeikhan University

**«MINOR» ҚОСЫМША БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ
БОЙЫНША КУРСТАР КАТАЛОГЫ**

(Ғылыми кеңестің 2025 жылғы 30 қаңтардағы № 6 отырысында бекітілген)

Семей, 2025

Мазмұны

1.	Алғы сөз.....	3
2.	Турақты даму экономикасы.....	4
3.	Туризм объектілерінде қауіпсіздікті қамтамасыз ету	8
4.	Киберзаңгер	10
5.	Кәсіпкерлік және стартап (Business & StartUp).....	16
6.	Компьютерлік графика және дизайн	20
7.	Кәсіби қызметтегі психология.....	23
8.	Аударма ісі	26
9.	Мектепте қазақ тілі мен әдебиетін оқыту әдістемесі.....	31
10.	Шағын жинақталған мектептегі шет тілі	35
11.	Мектепке дейінгі мекемелердегі шет тілі	38
12.	Шағын жинақталған мектепте оқу-тәрбие жұмысын ұйымдастыру.....	41
13.	Инклюзивті білім берудегі мүмкіндігі шектеулі балаларды бейімдеу және әлеуметтендіру.....	44
14.	Анықтау органдарының сотқа дейінгі тергеп-тексеру жүйесіндегі қызметі.....	46
15.	Инклюзивті ортада білім беру процесін ұйымдастыру.....	50
16.	Өзгерістерді тіркеу парағы	56

АЛҒЫ СӨЗ

Негізгі білім беру бағдарламасы (Major) - негізгі құзыреттерді қалыптастыру мақсатында білім алушыларға зерделеу үшін айқындалған білім беру бағдарламасы.

Қосымша білім беру бағдарламасы (Minor) - қосымша құзыреттерді қалыптастыру мақсатында білім алушылар зерделеу үшін айқындаған пәндердің және (немесе) модульдердің және оқу жұмысының басқа түрлерінің жиынтығы.

Білім беру бағдарламаларын (бұдан әрі - ББ) қалыптастыру: Major-Minor бағдарламаларының негізінде негізгі және қосымша сізге негізгі білім беру бағдарламасымен қатар қосымша құзыреттер алуға мүмкіндік береді.

Жеке білім беру бағдарламасын қалыптастыру кезінде сіз Major-Minor бағдарламалары негізінде бір негізгі білім беру бағдарламасын немесе екі білім беру бағдарламасын таңдауға құқығыңыз бар.

Қосымша ББ пәндері Жоғары оқу орны компоненті (бұдан әрі-ЖООК) және таңдау компоненті (бұдан әрі-ТК) пәндері шеңберінде оқытылады және олардың көлемі негізгі ББ бойынша тиісті дәреже немесе біліктілік беру үшін қажетті академиялық кредиттердің (240 кредит) жалпы көлеміне кіреді.

Қосымша білім беру бағдарламасы (Minor) екінші және одан кейінгі курстарда оқытылады және олардың өзара байланысы кезінде немесе пәндер бір-бірімен байланысты болмаған жағдайда кез келген академиялық кезеңде дәйекті түрде оқылатын бірнеше пәндерден тұрады.

Қосымша білім беру (Minor) бойынша пәндерді оқуға бөлінетін кредиттердің жалпы көлемі негізгі білім беру бағдарламасының (Major) жалпы көлемінен (240 кредит) 30-40 кредитті құрауы тиіс.

Әрбір Minor пәнін бірнеше модульде оқуға болады.

Қосымша білім беру бағдарламасы (Minor) бірнеше семестрде оқытылатын жалпы атауы бар пәндердің бірыңғай курсымен қалыптасады.

Кіші пәндер курсы барлық білім беру бағдарламалары үшін немесе жеке білім беру бағдарламалары үшін бірыңғай әзірлеуге болады.

Сіз жыл сайын ақпан айында өткізілетін тіркеу кезеңінде ұсынылған курстар каталогынан қосымша білім беру бағдарламасының (Minor) курсына таңдауға құқылысыз.

Қосымша білім беру бағдарламасының (Minor) пәндер курсына тіркелу кезінде академиялық топтардың рентабельділігі ескеріледі.

Қосымша білім беру бағдарламасының (Міпог) пәндер атауы:
Тұрақты даму экономикасы

Кредиттер саны: 30

Пәндер курсы барлық білім беру бағдарламалары үшін қол жетімді.

№ 1 пән: "Айналмалы экономиканың және тұрақты дамудың негіздері мен олардың саясаты"

Кредиттер саны: 6

Пререквизиттер (бар болса): жоқ

Постреквизиттер (бар болса): жоқ

Пәннің қысқаша мазмұны: Айналмалы экономика (АЭ) қалдықтарды азайтуға және ресурстарды қайта пайдалануға бағытталған тұрақты дамудың инновациялық тәсілі болып табылады. Сызықтық экономикадан айырмашылығы, АЭ қоршаған ортаға теріс әсерді азайтуға ықпал ететін өндіріс пен тұтынудың тұйық циклдарды болжайды. Макродеңгейлік баламаларға "жасыл" өсу және тұрақты деградация жатады, ал микродеңгейде қалдықтарды азайту және ресурстардың пайдалану тиімділігін арттыру стратегиялары қарастырылады. Жаһандану және халықаралық сауда АЭ идеяларын ілгерілетуде және олардың әлемдік экономикаға интеграциялануын қамтамасыз етуде маңызды рөл атқарады.

АЭ саласындағы стратегиялар мен саясат: АЭ-ны сәтті енгізу үшін нақты анықталған стратегиялар мен саяси шаралар қажет. Бұған эко-дизайнды қолдауға, өнімнің ескіруімен күресуге, жөндеу мен жоюды ынталандыруға бағытталған саясат құралдарын әзірлеу кіреді. Сонымен қатар, салық саясаты, мемлекеттік сатып алу және өнеркәсіптік саясат АЭ-ны қолдауда шешуші рөл атқарады. "Жасыл" кәсіпкерлікті ынталандыру сияқты қосымша шаралар инновациялар мен тұрақты дамуға ықпал ете отырып, тұрақты экономикаға көшу үшін қолайлы жағдайлар жасауға көмектеседі.

Күтілетін нәтиже:

Білу: айналмалы экономика және тұрақты даму тұжырымдамалары мен принциптері; "Жасыл" экономика мен экоинновацияға қатысты әртүрлі тәсілдер; айналмалы экономиканы енгізудің стратегиялары мен саяси шаралары; эко-дизайнды қолдау, ескірген өнімдермен күресу, жөндеу мен жоюды ынталандыру үшін саясат құралдары; салық саясатының, мемлекеттік сатып алудың және өнеркәсіптік саясаттың айналмалы экономиканы қолдаудағы рөлі.

Істей алу: әділ экологиялық трансформация үшін ұсыныстар мен стратегияларды әзірлеу; тұрақты даму және айналмалы экономика қағидаттарына негізделген инновациялық жобалар мен бастамаларды іске асыру; стратегиялық жоспарларды әзірлеу үшін ынтымақтастық шеңберінде жаңа идеяларды тұжырымдау, біріктіру және синтездеу; тұрақты даму мәселелерін шешу үшін аналитикалық қабілеттер мен шығармашылық әдістерді қолдану; тиімді қарым-қатынас жасау және командада айналмалы экономика жобаларында жұмыс істеу

Дағдыларға ие болу: тұрақты даму контекстіндегі стратегиялық ойлау және жоспарлау; экономикалық модельдерді олардың тұрақтылығы мен айналымы тұрғысынан талдау және бағалау; айналмалы экономика шеңберінде оларды оңтайлы бөлу үшін ресурстарды басқару; тұрақты даму саласындағы ақпаратпен жұмыс істеу үшін цифрлық технологияларды пайдалану; айналмалы экономика саласында

тұрақты оқыту және дамыту арқылы жаңа шарттар мен талаптарға бейімделу; қалдықтарды азайтуға және ресурстарды қайта пайдалануға бағытталған жобаларды әзірлеу және іске асыру

Құзыреттіліктер: экономикалық және ұйымдастырушылық-басқарушылық

№ 2 пән: " Циклдік және тұрақты кәсіпкерлік"

Кредиттер саны: 6

Пререквизиттер (бар болса): жоқ

Постреквизиттер (бар болса): жоқ

Пәннің қысқаша мазмұны: Циклдік және тұрақты кәсіпкерлік экологиялық тұрақты және орнықты даму мақсаттардың (ОДМ) ұйымдар қызметін біріктіруге бағытталған. Экологиялық басқарудың тізбегінің маңыздылығы айқын болуда, өйткені бизнес қоршаған ортаға теріс әсерді азайтуға тырысады. Эко-дизайн, жөндеу және кәдеге жарату сияқты әртүрлі құралдар мен механизмдер бизнеске қоршаған ортаны сақтауға көмектеседі. "Жасыл" кәсіпкерлік тұрақты дамуға көшуде шешуші рөл атқарады және бұл бастамаларды қаржыландыру несиелер, облигациялар және мамандандырылған нарықтарды қоса алғанда, әртүрлі "жасыл" қаржы құралдары арқылы жүзеге асырылады.

Кейс-кезеңдер: табысты циклдік және тұрақты кәсіпкерліктің нақты мысалдары экологиялық тәжірибелерді енгізудің тиімділігін көрсетеді. Бұл жағдайлар бизнестің өз бастамаларын қолдау үшін "жасыл" қаржы құралдарын қалай пайдалана алатынын көрсетеді. Олар сондай-ақ тұрақты даму мен жеткізу тізбегін экологиялық басқарудың бизнес пен жалпы қоғам үшін ұзақ мерзімді пайдаға қалай ықпал ететінін көрсетеді. Мұндай мысалдар айналмалы экономика принциптерін өз қызметіне біріктіруге ұмтылатын басқа компаниялар үшін шабыт және көрнекі құрал ретінде қызмет етеді.

Күтілетін нәтиже:

Білу: циклдік және тұрақты кәсіпкерліктің тұжырымдамалары мен принциптері; тұрақты дамудың функциялары, табиғаты мен ауқымы және оны бизнесте қолдану; жеткізу тізбегін тұрақты басқару негіздері; тұрақты даму мақсаттары (ТДМ) және олардың бизнес үшін маңызы; "Жасыл" кәсіпкерліктің негізгі ерекшеліктері; әр түрлі "жасыл" қаржы құралдары, соның ішінде несиелер, облигациялар және мамандандырылған нарықтар

Істей алу: экологиялық тұрақтылық пен ТДМ-ны ұйымдардың қызметіне біріктіру; бизнес-процестерде эко-дизайн, жөндеу және кәдеге жарату құралдары мен тетіктерін қолдану; бизнес-қызметтің экологиялық әсерін талдау және бағалау; кәсіпорындар үшін Тұрақты даму стратегияларын әзірлеу; экологиялық бастамаларды қолдау үшін "жасыл" қаржы құралдарын пайдалану; бизнес-практикада қоршаған ортаға жауапкершілікпен қарау қағидаттарын қолдану

Дағдыларға ие болу: айналмалы бизнес-модельдерді әзірлеу және енгізу; тұрақты жеткізу тізбегін басқару; бизнестің қоршаған ортаға теріс әсерін бағалау және азайту; "Жасыл" кәсіпкерлік жобаларды құру және іске асыру; табысты дөңгелек және тұрақты кәсіпкерліктің кейстерін талдау; айналмалы экономика қағидаттарын бизнес-қызметтің әртүрлі аспектілеріне интеграциялау; бизнес пен

қоғам үшін ұзақ мерзімді пайдаға қол жеткізу үшін экологиялық тәжірибелерді қолдану

Құзыреттіліктер: экономикалық және ұйымдастырушылық-басқарушылық

№ 3 пән: "Айналмалы және тұрақты бизнес-модельдер"

Кредиттер саны: 6

Пререквизиттер (бар болса): жоқ

Постреквизиттер (бар болса): жоқ

Пәннің қысқаша мазмұны: Бизнес-модельдер құру мен жеткізудің құрылымдық тәсілдердің құндылықтары болып табылады, оның ішінде компоненттер негізгі серіктестер, ресурстар, тарату арналары және кіріс көздері сияқты. Тұрақты даму жағдайында бизнес-модельдер ұзақ мерзімді тұрақтылыққа ықпал ете отырып, экологиялық, әлеуметтік және экономикалық факторларды ескеруі керек. Циклдік бизнес модельдері қалдықтарды азайту және ресурстарды қайта пайдалану арқылы өндіріс пен тұтынудың жабық циклдерін ұсынады.

Циклдік бизнес модельдері тұрақты дамуға ықпал ете отырып, жергілікті және жаһандық деңгейде құн тізбегіне әсер етуі мүмкін. Мұндай модельдерді әзірлеу үшін әртүрлі құралдар қолданылады, соның ішінде өнімнің өмірлік циклін талдау, эко-дизайн және инновациялық қаржылық механизмдер. Табысты жағдайлардың мысалдары кәсіпорындардың тұрақтылық пен экономикалық тиімділікке қол жеткізе отырып, циклдік экономика принциптерін қалай біріктіретінін көрсетеді.

Күтілетін нәтиже:

Білу: негізгі серіктестерді, ресурстарды, тарату арналарын және кіріс көздерін қоса алғанда, бизнес-модельдердің құрылымы мен компоненттері; тұрақты даму қағидаттары және оларды бизнес-модельдерде қолдану; циклдік бизнес модельдерінің тұжырымдамасы және олардың қалдықтарды азайту мен ресурстарды қайта пайдаланудағы рөлі; өнімнің өмірлік циклін талдау және эко-дизайнды қоса алғанда, циклдік бизнес үлгілерін әзірлеуге арналған құралдар; циклдік бизнес модельдерінің жергілікті және жаһандық құн тізбегіне әсері

Істей алу: өнімдердің, процестердің және өндірістік қызметтің циклдік сипатын бағалау үшін сапалы құралдарды басқару; циклдік бизнес-модельдердің негізгі заңдылықтарын анықтау; циклдік бизнес-модельдер мен әлеуметтік бастамаларды әзірлеу және енгізу; тұрақты даму контекстінде күрделі мәселелерді шешу үшін сыни ойлауды қолдану; циклдік бизнес модельдеріне қатысты деректерді талдау және түсіндіру; бизнес-модельдерді тез өзгертін нарық жағдайлары мен экологиялық талаптарға бейімдеу

Дағдыларға ие болу: циклдік бизнес-модельдерді құруда инновациялық тәсілдерді әзірлеу және енгізу; тұрақты даму жобалары бойынша командада тиімді жұмыс істеу; өнімнің өмірлік циклін талдау және эко-дизайн принциптерін қолдану; бизнес-модельдердің экологиялық, әлеуметтік және экономикалық әсерін бағалау; циклдік экономика қағидаттарын қолданыстағы бизнес-процестерге интеграциялау; тұрақты бизнес-модельдерді қолдау үшін инновациялық қаржы тетіктерін қолдану; циклдік экономика және тұрақты даму саласындағы кәсіби дағдыларды үнемі дамыту және жетілдіру

Құзыреттіліктер: экономикалық және ұйымдастырушылық-басқарушылық

№ 4 пән: "Корпоративтік экологиялық менеджмент "

Кредиттер саны: 6

Пререквизиттер (бар болса): жоқ

Постреквизиттер (бар болса): жоқ

Пәннің қысқаша мазмұны: Экологиялық мәселелер өзекті болып келе жатқан заманауи әлем жағдайында қоршаған ортаны басқару сұрақтары ерекше маңызға ие болады. Осыған байланысты экологиялық басқарудың негізгі принциптері мен тетіктерін, сондай-ақ осы саладағы мамандардың рөлін қарастыру қажет.

Негізгі зерттеу экологиялық менеджменттің аспектілері, мысалы, DIN EN ISO 14001 және EMAS халықаралық стандарттарына сәйкес экологиялық менеджмент жүйелері және қоршаған ортаны басқару мамандарының рөлі. Биоалуантүрлілікті басқару мәселелері мен перспективаларына, сондай-ақ осы саладағы болашақ зерттеулердің ықтимал бағыттарына ерекше назар аударылады.

Күтілетін нәтиже:

Білу: қоршаған ортаны қорғау және энергетика саласындағы тиісті құқықтық ережелер (қалдықтар туралы заң, топырақ пен ластануды бақылау, кәсіпорындардың жоспарларын бекіту және лицензиялау туралы заң); ұлттық және халықаралық деңгейдегі материалдар мен энергия ағындарына қойылатын ағымдағы құқықтық және саяси талаптар (федералды үкімет, ЕО, БҰҰ); кешенді экологиялық және энергетикалық жоспарлау мен бағалаудың негізгі принциптері; ISO 14001 және 50001 стандарттарын қоса алғанда, энергия мен қоршаған ортаны басқарудың негізгі тұжырымдамалары; PDCA циклі (plan-do-Check-Act) және оны компанияда қолдану; корпоративтік экологиялық менеджмент контекстіндегі биоәртүрлілікті басқару принциптері

Істей алу: қоршаған ортаға әсерлерін алдын алу немесе азайту шараларына байланысты мәселелерді сипаттау және бағалау; бизнес-процестерде қоршаған ортаны қорғау технологияларын қолдану; халықаралық стандарттарды ескере отырып, экологиялық және энергетикалық жоспарларды әзірлеу және іске асыру; энергия тұтынуды, қоршаған ортаны және биоәртүрлілікті басқаруды компанияның кешенді тұрақты даму стратегиясына біріктіру; PDCA циклін анықтаңыз және қолданыңыз, сонымен қатар экологиялық менеджменттің тиімділігін бағалау үшін қосымша көрсеткіштер мен көрсеткіштерді анықтаңыз; бизнес-процестерге байланысты экологиялық мәселелерді талдау және бағалау

Дағдыларға ие болу: DIN EN ISO 14001 және EMAS халықаралық стандарттарына сәйкес экологиялық менеджмент жүйелерін әзірлеу және енгізу; кәсіпорын контекстіндегі энергия мен қоршаған ортаны басқару; практикалық қызметте қоршаған ортаны қорғау және энергетика саласындағы құқықтық нормаларды қолдану; бизнес-процестерді кешенді экологиялық және энергетикалық бағалауды жүргізу; қоршаған ортаға теріс әсердің алдын алу немесе азайту жөніндегі шараларды әзірлеу және іске асыру; тұрақты даму қағидаттарын корпоративтік стратегияға интеграциялау; корпоративтік қызмет контекстіндегі биоәртүрлілікті талдау және басқару

Құзыреттіліктер: экономикалық және ұйымдастырушылық-басқарушылық

№ 5 пән: "Тұрақтылық және бәсекеге қабілеттілік көрсеткіштері"

Кредиттер саны: 6

Пререквизиттер (бар болса): жоқ

Постреквизиттер (бар болса): жоқ

Пәннің қысқаша мазмұны: Рейтинг арқылы аумақтық бәсекеге қабілеттілік және тұрақтылық. Әр түрлі қалалық байқаулар. Рейтинг әдістері: бірнеше мысалдар. Артықшылықтары мен кемшіліктері. Рейтингтерді салыстыру. Индикаторлар мен әдістемелерді пайдалана отырып, қалалық аудандардың тұрақтылығы мен бәсекеге қабілеттілігін талдау және бағалау. Экономикалық, әлеуметтік және экологиялық көрсеткіштер бойынша өңірлердің тиімділігін сандық бағалауға мүмкіндік беретін құралдар. Қалалық ортаны жақсарту бойынша ұсыныстар әзірлеу әдістері. Жергілікті қоғамдастық деңгейінде тұрақты даму стратегияларын қалыптастыру.

Күтілетін нәтиже:

Білу: аумақтардың тұрақтылығы мен бәсекеге қабілеттілік индекстерін есептеудің негізгі әдістемелері; қалалық бастамалардың тиімділігін бағалауда қолданылатын экономикалық, әлеуметтік және экологиялық көрсеткіштер; әр түрлі қалалар мен аймақтарды рейтингтеу және рейтинг жүйелері; аумақтық бәсекеге қабілеттілік пен тұрақтылықты бағалаудың қолданыстағы әдістемелерінің артықшылықтары мен кемшіліктері; қалалық аудандардың дамуын талдау үшін қолданылатын негізгі құралдар мен индекстер

Істей алу: қалалық ортаның сапасы туралы деректерді талдау және түсіндіру; қалалық аумақтардың тұрақтылығы мен бәсекеге қабілеттілігін бағалау үшін түрлі әдістемелерді қолдану; қолданыстағы рейтингтерді талдау негізінде қалалардың тұрақтылығы мен бәсекеге қабілеттілігін жақсарту бойынша ұсыныстар әзірлеу; әр түрлі қалалық рейтинг жүйелерін салыстыру және сыни тұрғыдан бағалау; жергілікті қоғамдастықтың дамуына әсер ететін негізгі факторларды анықтау

Дағдыларға ие болу: экономикалық, әлеуметтік және экологиялық көрсеткіштер бойынша өңірлердің тиімділігін сандық бағалау құралдарын пайдалану; жергілікті қоғамдастық деңгейінде тұрақты даму стратегияларын әзірлеу; қалалық аудандардың тұрақтылығы мен бәсекеге қабілеттілігіне кешенді талдау жүргізу; әр түрлі қалалық рейтингтер мен конкурстардың нәтижелерін түсіндіру; қалалық ортаны жетілдіру бойынша ұсыныстарды қалыптастыру үшін алған білімдерін қолдану; аумақтық дамуды бағалаудың қолданыстағы әдістемелерін сыни талдау

Құзыреттіліктер: экономикалық және ұйымдастырушылық-басқарушылық

Қосымша білім беру бағдарламасының (Minor) пәндер курсының атауы:
Туризм объектілерінде қауіпсіздікті қамтамасыз ету

Кредиттер саны: 30

Пәндер курсы қолжетімді (құқық қорғау және дене шынықтыру және спорт білім беру бағдарламаларының студенттері үшін қол жетімді)

Пән №1: Туризм объектілерін қылмыстық-құқықтық және криминологиялық қорғау

Кредиттер саны: 5

Пререквизиттер (болған жағдайда) ҚР Қылмыстық құқығы (Жалпы және Ерекше бөлігі)

Постреквизиттер (болған жағдайда) Криминалистика

Пәннің қысқаша мазмұны: туризм объектілерімен байланысты қылмыстық құқық бұзушылықтар құрамының қылмыстық-құқықтық және криминологиялық сипаттамасын ашады.

Күтілетін нәтиже: студент (білім алушы) туризм объектілерінде жасалатын қылмыстық құқық бұзушылықтар құрамының қылмыстық-құқықтық және криминологиялық сипаттамасын білуі тиіс. Қылмыстық заңның нормаларын практикалық қызметте қолдана алады және қолдана алады, сондай-ақ туризм объектілерінде жасалатын қылмыстық құқық бұзушылықтардың алдын алады.

Пән №2 Туризм объектілеріндегі қылмыстық құқық бұзушылықтарды сотқа дейінгі тергеп-тексеру.

Кредиттер саны: 5

Пререквизиттер (болған жағдайда) Криминалистика

Постреквизиттер (болған жағдайда) Сот сараптамасы

Пәннің қысқаша мазмұны: туризм объектілеріндегі қылмыстық құқық бұзушылықтарды сотқа дейінгі тергеп-тексерудің тәртібі мен мазмұнын ашады.

Күтілетін нәтиже: студент (білім алушы) туризм объектілерінде сотқа дейінгі тергеп-тексеру тәртібін білуі тиіс. Туризм объектілеріндегі қылмыстық құқық бұзушылықтарды сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыра алады.

Пән № 3 Спорттық туризм

Кредиттер саны - 5

Пререквизиттер (болған жағдайда) - Дене шынықтыру

Постреквизиттер (болған жағдайда) - туризм объектілерін қылмыстық-құқықтық және криминологиялық қорғау

Пәннің қысқаша мазмұны. Спорттық туризм дене шынықтыру, сауықтыру және қатаю құралы ретінде. Топографиялық дайындық және бағдарлау. Бастапқы туристік дайындық. Туристің жабдықтары мен тамақтануы. Туристің гигиенасы. Дәрігерге дейінгі Алғашқы көмек.

Күтілетін нәтиже: білім алушы қызметтің кез келген саласында ұжым мүшелерінің физикалық және тұлғалық дамуының әлеуетті мүмкіндіктерін ашу технологияларын қолдануға; себептерін анықтауға және қарапайым ауруларды жоюға қабілетті: бас ауруы, асқазан ауруы, жөтел; түрлі жарақаттардың түрлерін бағалауға және дәрігерге дейінгі Алғашқы көмек көрсету бойынша білімді қолдану.

Пән № 4 Емдеу-сауықтыру туризмі

Кредиттер саны - 5

Пререквизиттер – Дене шынықтыру

Постреквизиттер - Туризм объектілерін прокурорлық қадағалау

Пәннің қысқаша мазмұны: санаторий-курорттық демалыстың негізгі түсініктері мен даму тарихы. Табиғи емдеу ресурстары. Емдеу-сауықтыру демалысын ұйымдастыру технологиясы. Әр түрлі елдерде емдік-сауықтыру туризмінің ұйымдастырудың ерекшелігі. Қазақстандағы емдеу-сауықтыру туризмінің

географиясы. Климатология және климаттық терапия, бальнеология, балшықпен емдеу, гидротерапия негіздері, ағзаға әр түрлі факторлардың әсері, олардың құрамы, түрлері, көрсеткіштері және емдік-профилактикалық қолдану ережелері.

Күтілетін нәтиже: білім алушы рекреация және емдеу-сауықтыру туризмін ұйымдастыру мақсаттары үшін Қазақстанның табиғи жағдайларын талдай алады; емдеу-сауықтыру туризмінің оңтайлы түрін таңдау үшін қажетті ақпаратты талдай және пайдалана алады.

Пән №5 Туризм объектілеріндегі қылмыстық құқық бұзушылықтарды анықтау мен ашудың криминалистикалық құралдары мен әдістері.

Кредиттер саны: 5

Пререквизиттер (болған жағдайда) Криминалистика

Постреквизиттер (болған жағдайда) одан әрі практикалық қызмет үшін және магистратура мен докторантурада оқу кезінде қажет

Пәннің қысқаша мазмұны: туризм объектілерінде қылмыстық құқық бұзушылықтарды анықтау мен ашудың криминалистикалық құралдары мен әдістерін қолдану тәртібі мен мазмұнын ашу.

Күтілетін нәтиже: студент (білім алушы) туризм объектілерінде қылмыстық құқық бұзушылықтарды анықтау мен ашудың криминалистикалық құралдары мен әдістерін қолдану тәртібін білуі тиіс. Туризм объектілерінде қылмыстық құқық бұзушылықтарды анықтау мен ашудың криминалистикалық құралдары мен әдістерін қолдануды біледі және жүзеге асыра алады.

Пән № 6 Туризм объектілерін прокурорлық қадағалау.

Кредит саны 5

Пререквизиттер (болған жағдайда) прокурорлық қадағалау

Постреквизиттер (болған жағдайда) одан әрі практикалық қызмет үшін және магистратура мен докторантурада оқу кезінде қажет

Пәннің қысқаша мазмұны: туризм объектілерін прокурорлық қадағалау қызметінің тәртібі мен мазмұнын ашады.

Күтілетін нәтиже: студент (білім алушы) туризм объектілеріне прокурорлық қадағалау қызметін жүзеге асыру тәртібін білуі тиіс. Туризм объектілеріндегі құқық бұзушылықтар бойынша прокурорлық ден қою шараларын жүзеге асыра алады және жүзеге асыра алады.

Қосымша білім беру бағдарламасының курс атауы (Минор): Киберзаңгер

Кредиттер саны: 30

Пәндер курсы ВВ 6В04220 «Құқықтану», 6В04221 – «Мемлекеттік қызмет және сот жүйесі», 6В04222 – «Тергеу және прокурорлық қызмет» мамандығының 2 курс студенттеріне арналған.

«Киберзаңгер» қосымша білім беру бағдарламасы білім алушылардың цифрлық құқық, оның ішінде киберкеңістікті құқықтық реттеу, жеке деректерді қорғау, цифрлық қауіпсіздік және электронды сот төрелігі саласындағы кәсіби құзыреттілігін дамытуға бағытталған. Игреу барысында студенттер цифрлық

технологияларды құқықтық реттеу туралы білім алады, сондай-ақ өзгермелі құқықтық ортада жұмыс істеудің практикалық дағдыларын меңгереді.

Пән № 1. Интернет желісін реттеудің ұйымдық-құқықтық аспектілері

Кредиттер саны: 5

Пререквизиттер: Қазақстан Республикасының Конституциялық құқығы

Постреквизиттер: Дипломалды практика

Пәннің қысқаша мазмұны: Пән осы саладағы заң шығару, құқық қолдану, сараптамалық-консультациялық қызметке ұлттық және халықаралық тәсілдерді қамтитын интернет-кеңістікті реттеудің құқықтық және басқарушылық аспектілерін кешенді зерттеуге бағытталған. Пәнді зерделеу шеңберінде интернетті құқықтық реттеудің тұжырымдамалық негіздері, әртүрлі ұйымдар мен ұлттық институттардың цифрлық платформалардағы өзара іс-қимылдары, сондай-ақ цифрлық саладағы заңнаманы үйлестіру мәселелері қарастырылады.

Пәннің қысқаша мазмұны: Пән осы саладағы заң шығару, құқық қолдану, сараптамалық-консультациялық қызметке ұлттық және халықаралық тәсілдерді қамтитын интернет-кеңістікті реттеудің құқықтық және басқарушылық аспектілерін кешенді зерттеуге бағытталған. Пәнді зерделеу шеңберінде интернетті құқықтық реттеудің тұжырымдамалық негіздері, әртүрлі ұйымдар мен ұлттық институттардың цифрлық платформалардағы өзара іс-қимылы, сондай-ақ цифрлық саладағы заңнаманы үйлестіру мәселелері қарастырылады.

Күтілетін нәтиже:

Білу:

- интернет-технологияларды реттеу саласындағы қолданыстағы заңнаманы;
- ақпараттық құқықтың негізгі ұғымдары (киберқұқық);
- интернет кеңістігін басқарудың ұлттық институттарының құрылымы мен функцияларын;
- интернет-құқықтық қатынастар, соның ішінде сот тәжірибесі саласындағы құқық қолдану механизмдері.

Меңгеру:

- Интернет қатынастарын реттеу саласындағы қолданыстағы заңнаманы талдау және қолдану;
- интернет-құқықтық қатынастар және цифрлық құқық мәселелері бойынша жеке және заңды тұлғаларға кеңес беру;
- цифрлық ортадағы қызметті құқықтық қамтамасыз ету бойынша ұсыныстар әзірлеу.

Игеру:

- интернет кеңістігінде құқықтық нормаларды жүзеге асыру үшін маңызды болып табылатын нормативтік және фактілік ақпаратты жинау, жүйелеу және талдау әдістері мен технологиясы;
- зерттелетін саладағы нормативтік құқықтық актілерге құқықтық сараптама жүргізу әдістемесі;
- электрондық құжаттарды әзірлеу дағдылары.

Пән № 2. Сандық гигиена және ақпараттық этика.**Кредиттер саны: 5****Пререквизиттер:** Мемлекет және құқық теориясы мен тарихы**Постреквизиттер:** Дипломалды практика**Пәннің қысқаша мазмұны:**

Пән цифрлық гигиена мен ақпараттық этиканың тұжырымдамалық-категориялық аппаратын зерделеуге, сондай-ақ цифрлық кеңістікте қауіпсіз және этикалық мінез-құлық дағдыларын дамытуға, сондай-ақ студенттердің цифрлық және ақпараттық сауаттылығын қалыптастыруға, олардың кәсіби қызметте ақпаратты және цифрлық аспаптық құралдарды ұтымды іздеу, іріктеу, өңдеу және пайдалану білімдері мен дағдыларын игеруге, немқұрайлылық жағдайларға құқықтарын және дербес деректерді сақтау.

Күтілетін нәтиже:**Білу:**

- дербес деректерді реттеу және қорғау, ақпаратты сақтау және беру саласындағы заңнама;
- цифрлық гигиена және ақпараттық этика ұғымдары;
- цифрлық мінез-құлықтың этикалық және құқықтық стандарттары;
- цифрлық гигиенаның және жеке деректерді қорғаудың негізгі принциптері.

Меңгеру:

- құқықтық мәселелерді шешу кезінде ақпараттық этика принциптерін қолдану;
- цифрлық кеңістікте туындайтын құқықтық тәуекелдерді бағалау;
- жеке деректерді реттеу және қорғау саласындағы заңнаманы қолдану.

Игеру:

- деректерді құқықтық қорғау және кибербуллингтің алдын алу әдістері мен технологиялары;
- ақпараттық этика және құқық нормаларын сақтау негіздері.

Пән № 3 Blockchain-технологиялардың азаматтық-құқықтық аспектілері.**Кредиттер саны: 5****Пререквизиттер:** Мемлекет және құқық теориясы мен тарихы**Постреквизиттер:** Халықаралық дербес құқығы және халықаралық коммерциялық арбитраж

Пәннің қысқаша мазмұны: Бұл пән жаңа заңнамалық трендтерді (блокчейн технологиялары, смарт-келісімшарттар, үлкен деректер) қалыптастыруды қарастырады, онда жасанды интеллект көмегімен мүдделі тұлғалардың кең ауқымының келіп түсетін пікірлері мен ұсыныстары жинақталатын, нәтижесінде қоғамның кең топтарының мүдделеріне барынша жауап беретін заңнамалық актілер жасалатын заң мәтінін жасаудан тұрады. Цифрлық технологияларды мемлекеттік реттеуге, криптовалюталар мен токендердің құқықтық мәртебесіне, сондай-ақ сот практикасы мен осы саладағы заңнаманы дамыту перспективаларына ерекше назар аударылады.

Күтілетін нәтиже:**Білу:**

- блокчейн технологиялары мен цифрлық активтердің азаматтық-құқықтық негіздері;
- ақылды келісімшарттарды реттеу принциптері және олардың құқықтық табиғаты;
- цифрлық технологиялар саласындағы мемлекеттік реттеудің ерекшеліктері;
- блокчейн жүйелеріне қатысушылардың құқықтары мен міндеттері;
- сот практикасы және блокчейнді реттеудің халықаралық құқықтық тәсілдері.

Меңгеру:

- Цифрлық активтердің әртүрлі түрлеріне азаматтық-құқықтық нормаларды қолдану;
- Ақылды келісімшарттарды олардың заңды күші тұрғысынан талдау;
- Блокчейн технологияларын қолданумен байланысты құқықтық тәуекелдерді бағалау;
- Цифрлық жобаларды құқықтық сүйемелдеу бойынша ұсынымдар әзірлеу.

Игеру:

- Блокчейн-бастамаларды құқықтық талдау дағдылары және олардың заңнамаға сәйкестігі;
- Цифрлық активтер мен таратылған тізілімдерді құқықтық реттеу әдістерімен;
- Блокчейн-технологиялар саласындағы құқық қолданудың практикалық құралдары;
- Жаңа цифрлық технологияларды пайдаланудың құқықтық салдарын болжау қабілеті.

Пән № 4 Цифрлық платформаларда шарттар жасасу ерекшеліктері

Кредиттер саны:5

Пререквизиттер: Азаматтық құқық (жалпы бөлім)

Постреквизиттер: Дипломалды практика

Пәннің қысқаша мазмұны: Пән шарттық құқықтың негізгі ұғымдарын, санаттарын, институттарын зерделеуге, сондай-ақ құқықтық ұғымдармен жұмыс істеу, құқықтық нормаларды талдау, түсіндіру және дұрыс қолдану, цифрлық жобаларды іске асыру саласында шешімдер қабылдау және құқықтық іс-әрекеттер жасау қабілеттеріне; білім алушыларды өз көзқарастарын заңды сауатты және қисынды дәйекті түрде білдіруге және негіздеуге үйретуге; цифрлық жобаларды құқықтық сүйемелдеу дағдыларын сіңіруге арналған. Онлайн-келісімшарттардың құқықтық аспектілері, смарт-келісімшарттарды, электрондық қолтаңбаларды пайдалану және тараптарды сәйкестендіру қарастырылады. Цифрлық мәмілелердің тәуекелдері мен құқықтық салдары, қатысушылардың құқықтарын қорғау ерекшеліктері, сондай-ақ цифрлық платформалардағы шарттарды реттеудің халықаралық тәсілдері талданады.

Күтілетін нәтиже:

Білу:

- цифрлық ортада шарттар жасасудың негізгі құқықтық принциптері;
- цифрлық шарттардың түрлері мен ерекшеліктері (оферта, акцепт, клик-міндеттемелер және т. б.);
- цифрлық мәмілелерде растау және аутентификация әдістері;
- электрондық коммерцияны және онлайн-платформаларды құқықтық реттеу;

- құқықтық ақпараттық сервистермен және деректер базасымен жұмыс істеу ерекшеліктері.

Меңгеру:

- цифрлық платформаларда жасалатын шарттардың талаптарын талдау;
 - цифрлық мәмілелердің құқықтық тәуекелдерін бағалау және оларды барынша азайту шараларын әзірлеу;
 - онлайн-келісімшарттар мен смарт-келісімшарттарға Азаматтық құқық нормаларын қолдану;
 - заңнама мен сот практикасын талдау үшін құқықтық ақпараттық жүйелерді пайдалану.

Игеру:

- цифрлық шарттарды құқықтық талдау дағдылары;
 - электрондық қолтаңбалар мен цифрлық дәлелдемелердің құқықтық маңыздылығын тексеру әдістерімен;
 - нормативтік актілер мен сот шешімдерін іздеуге арналған құқықтық дерекқорлармен жұмыс істеу құралдары;
 - цифрлық шарттардың талаптары бұзылған жағдайда құқықтарды қорғаудың практикалық тетіктері.

Пән № 5. ЖИ реттеудің халықаралық құқықтық аспектілері.

Кредиттер саны: 5

Пререквизиттер: Халықаралық жария құқық

Постреквизиттер: Өндірістік практика III

Пәннің қысқаша мазмұны:

Пән халықаралық құқықтағы жасанды интеллектті (ЖИ) реттеуге бағытталған құқықтық нормалар мен халықаралық келісімдерді зерделеуге бағытталған. Пән шеңберінде шет елдерде және халықаралық аренада ЖИ әзірлеуді, енгізуді және пайдалануды құқықтық реттеу тәжірибесі, сондай-ақ ЖИ қолданудың этикалық, құқықтық және әлеуметтік салдары зерделенеді.

Күтілетін нәтиже:

Білу:

- ЖИ реттеу саласындағы халықаралық құқықтық нормалардың мазмұны;
 - ЖИ реттеудегі халықаралық ұйымдардың рөлі;
 - ұлттық және халықаралық заңнаманы сақтауға негізделген корпоративтік іскерлік этика негіздері;

Меңгеру:

- ЖИ реттеу саласындағы халықаралық құқықтық актілерді талдау;
 - ЖИ саласындағы практикалық мәселелерге халықаралық құқықтық нормаларды қолдану;
 - ЖИ пайдалану саласындағы халықаралық нормалар мен ұлттық заңнамаға салыстырмалы-құқықтық талдау жүргізу.

Игеру:

- ЖИ саласындағы халықаралық нормаларды құқықтық талдау және қолдану әдістері мен әдістері.
 - халықаралық стандарттарды ескере отырып, ЖИ реттеу саласындағы нормативтік құжаттарды әзірлеу дағдылары;

- кәсіби қызметте ЖИ қолдану дағдыларын меңгеру.

Пән № 6. Дербес деректерді қорғау: қылмыстық құқық және криминалистикалық аспектілер.

Кредиттер саны: 5

Пререквизиттер: Қылмыстық құқық (жалпы бөлім)

Постреквизиттер: Дипломалды практика

Пәннің қысқаша мазмұны:

Бұл пән жеке деректерді қорғау мәселелерін қылмыстық-құқықтық және криминалистикалық аспектілерге баса назар аудара отырып кешенді зерттеуге арналған. Онда жеке деректерді қорғаудың теориялық негіздері де, жеке деректердің заңсыз айналымы мен пайдаланылуына байланысты қылмыстарды анықтау, тергеу және алдын алудың практикалық мәселелері де қарастырылады.

Күтілетін нәтиже:

Білу:

- дербес деректерді қорғау саласындағы негізгі ұғымдар мен терминдер;
- дербес деректерді қорғаудың халықаралық және ұлттық стандарттары.
- Қазақстан Республикасындағы дербес деректерді қорғауды құқықтық реттеу.
- Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінде көзделген, жеке өмірге қол сұғылмаушылықты және дербес деректерге заңсыз қол жеткізуді бұзуға байланысты қылмыстардың құрамдары.

- Дербес деректерді қорғау саласындағы қылмыстарды тергеудің криминалистикалық тактикасы мен әдістемесінің негізгі қағидаттары мен әдістері.

- киберқауіпсіздік пен ақпараттық қауіпсіздіктің негіздері; әлеуметтік желілердің, интернет-сайттардың, мобильді қосымшалардың құрылымы мен мүмкіндіктері, дербес деректерді қорғау.

Меңгеру:

- дербес деректер туралы заңнама нормаларын нақты өмірлік жағдаяттарға қолдану.

- дербес деректердің заңсыз айналымы және пайдаланылуына байланысты қылмыстарды саралау.

- дербес деректерді қорғау саласындағы қылмыстардың белгілерін анықтау.

- дербес деректерді қорғау саласындағы қылмыстарды тергеу кезінде арнайы білім мен заманауи технологияларды қолдану.

- әртүрлі ақпараттық жүйелердегі дербес деректерге қатысты тәуекелдер мен қатерлерді бағалау.

- дербес деректерді қорғау жөніндегі шараларды әзірлеу және іске асыру.

Игеру:

- дербес деректерді қорғау саласындағы ақпаратты талдау және бағалау әдістері.

- дербес деректерді қорғау саласындағы міндеттерді шешу үшін компьютерлік техника мен бағдарламалық жасақтаманы пайдалану дағдылары.

- дербес деректер туралы заңнаманың бұзылуын анықтау және алдын алу әдістері.

- дербес деректерді қорғау саласындағы қылмыстық және қылмыстық іс жүргізу заңнамасының нормаларын қолдану дағдылары.

- киберқауіпсіздік пен ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету, әлеуметтік желілерде, интернет-сайттарда және мобильді қосымшаларда дербес деректерді қорғау құралдарын қолдану дағдылары

Қосымша білім беру бағдарламасының (Minor) пәндер курсының атауы:
Кәсіпкерлік және стартап (Business&StartUp)

Кредит саны: 30

Пәндер курсы барлық білім беру бағдарламалары үшін қол жетімді.

№ 1 пән «Кәсіпкерлік қызметті ұйымдастыру»

Кредит саны: 4

Пререквизиттер: Экономикалық-құқықтық білім негіздері

Постреквизиттер: жоқ

Пәннің қысқаша мазмұны:

Экономикадағы кәсіпкерлікті әлеуметтік – экономикалық дамуды жеделдетудің маңызды факторы ретінде қарастыру қажет. Кәсіпкерлердің бастамасы, тәуекелі, білімі мен іскерлігі барлық экономикалық ресурстарды барынша тиімді пайдалануға, экономикалық өсуді ынталандыруға мүмкіндік береді. Кәсіпкерлік ойлауды қалыптастыру білікті мамандарды даярлаудың таптырмас шарттарының бірі болып табылады. Пәнді оқу объектісі кәсіпкерлік пен бизнестің теориясы мен практикасын қамтитын кәсіпкерлік қызметті ұйымдастыру процесі болып табылады

Күтілетін нәтиже: Білу керек: жаңғырту процестерінің әлеуметтік-экономикалық мәні; экономикалық, әлеуметтік, демографиялық, экологиялық процестердің нақты жай-күйі; дамудың негізгі макроэкономикалық көрсеткіштерін статистикалық талдаудың негізгі әдістері; Қазақстандағы және шетелдегі экономикалық саясаттың мәні; деңгейдегі демографиялық және экологиялық саясаттың ерекшеліктері; саясаттың негізгі бағыттары мен әдістері.

Меңгеру керек: әлеуметтік-экономикалық дамудың негізгі макроэкономикалық көрсеткіштерін талдау; статистикамен жұмыс істеу; әлеуметтік-экономикалық процестерді басқарудың ең қолайлы әдістерін таңдау.

Дағдылар: кәсіпкерліктің қандай да бір мәселелері бойынша кәсіби дәлелдеу үшін шарттарды өз бетінше ресімдеу, өз қызметін оңтайландыру үшін дағдыларды қолдану.

Құзыреттілік: экономикалық және ұйымдастырушылық-басқарушылық.

№ 2 пән «Кәсіпкерлік құқық»

Кредит саны: 6

Пререквизиттер: Экономикалық-құқықтық білім негіздері

Постреквизиттер: жоқ

Пәннің қысқаша мазмұны: Оқу курсына қазақстандық кәсіпкерлік құқықтың табиғатын сипаттайтын негізгі ережелер, оның Қазақстан Республикасының құқықтық жүйесіндегі орны кәсіпкерлік қатынастардың құқықтық табиғатын, сондай-ақ кәсіпкерлік құқықтың негізгі ұғымдарын ("кәсіпкерлік қызмет", "заңды тұлға", "жеке кәсіпкер"), сондай-ақ кәсіпкерлік құқықтардың негізгі институттарын, мысалы, құру, қайта ұйымдастыру, кәсіпкерлік субъектілерін тарату, шаруашылық жүргізуші субъектілердің дәрменсіздігі (банкроттығы), қызметтің

жекелеген түрлерін цензиялау, ҚР-дағы аудиторлық, бағалау, жарнама қызметін құқықтық реттеу, Кәсіпкерлік шарттар және т. б.

Күгілетін нәтиже: Білу керек: Негізгі теориялық ережелермен, сондай-ақ кәсіпкерлік құқық пен заңнама мәселелерімен танысу және игеру. Қазақстанның нарықтық қатынастарын қазіргі заманғы дамытудағы кәсіпкерлік пен құқықтың рөлі Кәсіпкерлік құқық курсындері зерделеудегі маңызды мақсат оның тарихын зерделеу, мемлекет пен құқықтың жалпы тарихы шеңберінде оның дамуы мен қалыптасуы, оның ішінде Қазақстан тарихы болмақ.

Меңгеру керек: Кәсіпкерлік қызметте нормативтік-құқықтық актілерді бағдарлау, дұрыс қолдану және орындау, Нормативтік-құқықтық актілермен жұмыс істеу, Қазақстанның күрделі және көлемдік заңнамасында, оның ішінде кәсіпкерлік саласындағы халықаралық актілерде бағдарлау және осы нормаларды өзінің болашақ тәжірибесінде қолдану.

Дағдылар: Қазақстанның нарықтық қатынастарын қазіргі заманғы дамытуда кәсіпкерлік құқықты қолдану туралы дұрыс идеяны көрсету, кәсіпкерлік құқықтың құқық қолдану жүйесіндегі кәсіпкерлік қатынастардың құқықтық сипатын сипаттау.

Құзыреттілік: экономикалық және ұйымдастырушылық-басқарушылық.

№ 3 пән «Менеджмент және маркетинг»

Кредит саны: 6

Пререквизиттер: Экономикалық-құқықтық білім негіздері, Экономикалық теория

Постреквизиттер: жоқ

Пәннің қысқаша мазмұны: Оқу пәні бүгінгі күннің талаптарына байланысты. Шағын кәсіпкерліктің инновациялық саласын қолдау және дамыту бүгінде инновациялық қызметті дамытудың ең тиімді нысандарының бірі болып табылады. Қазіргі заманғы ғылымды қажетсінетін және жоғары технологиялық салаларды дамыту моделі, әдетте, дәстүрлі нарықтық модельдің назарынан тыс қалатын экономиканың инновациялық саласының "ғылыми-технологиялық" компонентін ескеруі тиіс. Бұл курс Қазақстан экономикасының серпінді дамуын айқындайтын перспективалы қызмет ретінде венчурлік кәсіпкерліктің ерекшеліктері бойынша білім негіздерін беруге арналған.

Күгілетін нәтиже

Білу керек: өмір қауіпсіздігі саласындағы қазіргі менеджерге қойылатын негізгі талаптар туралы; өзгерістер қалай ұйымдастырылады және олар жеке тұлғаның өзгеруімен қандай байланыста болады.

Меңгеру керек: адам мен ұйымның өзара әрекеттесуінің кешенді сипатын түсіндіру; ұйымның осы ортамен өзара әрекеттесуіндегі мақсаттары мен стратегиясын анықтауға сыртқы ортаның көп факторлы әсерін анықтау; ұйымның ішкі айналымының өзара байланысын талдау, ситуациялық айырмашылықтарды ескеру, тиімді шешімдер қабылдау.

Дағдылар: өндірістік процестерді ұйымдастыру мәселелерінде; -ұйым қызметін жоспарлауды ұйымдастыру мәселелерінде, персоналды ынталандыруда, бақылауды жүзеге асыруда, стандартты емес жағдайларда әрекет етуге дайын болу, қабылданған шешімдер үшін әлеуметтік және этикалық жауапты болу, персоналды басқару әдістемелерін, технологиялары мен тәсілдерін әзірлеуге және іске асыруға және кәсіпкерлік қызмет өнімін ілгерілетуге дайын болу.

Құзыреттілік: экономикалық және ұйымдастырушылық-басқарушылық.

№ 4 пән «Венчурлық бизнес»

Кредит саны: 5

Пререквизиттер: Экономикалық-құқықтық білімнің негіздері, Экономикалық теория. Экономикалық талдау

Постреквизиттер: жоқ

Пәннің қысқаша мазмұны: Оқу пәнінің пайда болуы бүгінгі күннің талаптарына байланысты. Шағын кәсіпкерліктің инновациялық саласын қолдау және дамыту бүгінде инновациялық қызметті дамытудың ең тиімді нысандарының бірі болып табылады. Қазіргі заманғы ғылымды қажетсінетін және жоғары технологиялық салаларды дамыту моделі, әдетте, дәстүрлі нарықтық модельдің назарынан тыс қалатын экономиканың инновациялық саласының "ғылыми-технологиялық" компонентін ескеруі тиіс. Бұл курс Қазақстан экономикасының серпінді дамуын айқындайтын перспективалы қызмет ретінде венчурлік кәсіпкерліктің ерекшеліктері бойынша білім негіздерін беруге арналған.

Күтілетін нәтиже

Білу керек: негізгі терминдер мен ұғымдар; "инновациялық қызмет", "венчурлік бизнес-Несс", "венчурлік инвестициялау", "Венчурлік капитал" ұғымдарының негізгі параметрлері мен маңызды сипаттамалары.

Меңгеру керек: шағын кәсіпорындарға инвестициялар мен кәсіпорындардың акцияларына инвестицияларды ажырату; венчурлік бизнестің негізгі жұмыс схемаларын түсіну; венчурлік инвестициялау объектілері мен субъектілерін, Венчурлік капитал көздерін анықтау.

Дағдылар: венчурлық инвестор көтеретін тәуекел топтарын бағалау.

Құзыреттілік: әртүрлі көздерден венчурлық инвестицияларды іздеуге, алуға, жүйелеуге, түрлендіруге, қорытуға және таратуға, сондай-ақ экономикалық тұрақсыздық пен қаржылық тәуекел жағдайында бизнесті іске асыруды қамтамасыз етуге дайындық.

№ 5 пән «Кәсіпкерлік қызметтегі есеп»

Кредит саны: 4

Пререквизиттер: Экономикалық теория

Постреквизиттер: жоқ

Пәннің қысқаша мазмұны: Кәсіпкерлікте бухгалтерлік есепті ұйымдастыру және жүргізу, шағын кәсіпорынның есеп саясатын жасау, шағын кәсіпкерлік субъектілерін есепке алу және салық салу жүйесі, шаруашылық операцияларды құжаттау, жарғылық капиталды және құрылтайшылармен есеп айырысуды есепке алу, шағын кәсіпорын мүлкін есепке алу регистрлерін пайдалана отырып есепке алу нысандарын қолдану, кітаптағы шаруашылық операцияларды қосарланған жазу әдісімен көрсету және қаржылық нәтижені анықтау.

Күтілетін нәтиже

Білу керек: шағын бизнес кәсіпорындары үшін бухгалтерлік есептің функционалдық мақсаты; шағын кәсіпкерлік ұйымдарында бухгалтерлік есепті ұйымдастыру және жүргізу қағидаттары; шаруашылық операцияларды Құжаттаудың

қағидаттары, әдістері мен нысандары; жеңілдетілген салық салу жүйесін қолдану кезінде шағын кәсіпорындарда бухгалтерлік есепті жүргізу тәртібі; өтпелі кезеңде немесе әртүрлі салық салу жүйелерін біріктіру кезінде шағын кәсіпорындарда бухгалтерлік есепті жүргізу тәртібі.

Меңгеру керек: экономикалық мазмұнға сәйкес бухгалтерлік есеп шоттарындағы жеке шаруашылық операцияларды дұрыс түсіну, жіктеу, бағалау және жүйелеу; әртүрлі салық салу жүйелері жағдайында шағын кәсіпорынның есеп саясатын және оның жекелеген элементтерін әзірлеу; шағын кәсіпорындарда бухгалтерлік есепті ұйымдастыру; шағын кәсіпорындарда салық салудың әртүрлі режимдерін қолдану.

Дағдылар: кәсіпорындарда бухгалтерлік және салық есебін жүргізу; бастапқы құжаттарда және бухгалтерлік тіркеулерде бухгалтерлік жазбаларды рәсімдеу; кәсіпорынның бухгалтерлік есептілігін, шаруашылық операцияларды құжаттауды жүзеге асыру қабілетін, ақша қаражаттарының есебін жүргізу қабілетін, төлем құжаттарын рәсімдеу және әртүрлі деңгейдегі бюджеттерге салықтар мен алымдарды есептеу және аудару бойынша бухгалтерлік жазбаларды қалыптастыру, әртүрлі қорларға әлеуметтік аударымдар жасау.

Құзыреттілік: экономикалық және ұйымдастырушылық-басқарушылық.

№ 6 пән «Салықтар және салық жүйесі»

Кредит саны: 5

Пререквизиттер (бар болса): Экономикалық-құқықтық білімнің негіздері. Экономикалық теория.

Постреквизиттер: жоқ

Пәннің қысқаша мазмұны: Салықтардың экономикалық мәні мен табиғаты. Қазақстан Республикасының салық жүйесі: қалыптасу кезеңдері, қазіргі жағдайдың сипаттамасы. Салық саясаты және оның мемлекеттің экономикалық саясатын іске асырудағы рөлі. Салық механизмі. Көлік құралдарына салынатын салық. Жер салығы. Мүлік салығы. Қосылған құн салығы. Акциздер. Корпоративтік табыс салығы. Жеке табыс салығы. Шетелдік заңды және жеке тұлғалардың кірістеріне салық салу ерекшеліктері. Экспортқа рента салығы. Жер қойнауын пайдаланушыларға салық салу. Ойын бизнесіне салық салу. Шағын бизнес субъектілері үшін арнайы салық режимдері. Шаруа немесе фермер қожалықтары үшін арнайы салық режимі. Ауыл шаруашылығы өнімдерін өндірушілердің заңды тұлғалары мен ауылдық тұтыну кооперативтері үшін арнайы салық режимі. Алымдар, баждар және төлемдер.

Күтілетін нәтиже

Білу керек: салық салу және салық салу негіздері; салық жүйесін қалыптастыру және салықтарды жіктеу қағидаттары, Қазақстан Республикасының салық жүйесінің негіздері, салықтарды өндіріп алудың теориялық және әдіснамалық қағидаттары, оларды есептеу әдістемесі.

Меңгеру керек: салық төлемдерін есептеу бойынша есеп айырысулар жүргізу; шегерімдерді есептеу, салық-салық салу мәселелері бойынша заңнамалық базаны пайдалану, Қазақстан Республикасында қолданыстағы салықтар мен алымдарды есептеу, алу және төлеу.

Дағдылар: салық салудың қандай да бір мәселелері бойынша кәсіби дәлелдеу, өз дәлелдерін ресімдеу және негіздеу, есептеулер жүргізу және салық есептілігін жасау, микро деңгейде де, мемлекеттік басқару деңгейінде де салықтарды оңтайландыру дағдыларын қолдану үшін алған білімдерін көрсету.

Құзыреттілік: экономикалық және ұйымдастырушылық-басқарушылық..

Қосымша білім беру бағдарламасы курсының атауы (Minor):
«Компьютерлік графика және дизайн»

Кредиттер саны: 31

Пәндер курсы барлық білім беру бағдарламалары үшін қол жетімді

Пән № 1 «Графикалық дизайн негіздері»

Кредиттер саны: 6

Пререквизиттер: 3D графика және анимация

Постреквизиттер: Web бағдарламалау

Пәннің қысқаша мазмұны:

Жобалық графика. Жобалау графикасының негіздері туралы жалпы түсінік. Объектінің визуалды-графикалық қасиеттері. Техникалық сурет. Текстураны, текстураны берудің графикалық құралдары. Жұмыс кезінде қолданылатын қағаз сорттарының әртүрлілігі. Құрылымы әртүрлі материалдармен жұмыс жасауда қолданылатын безендіру және сәндеу элементтері. Декор-графикалық имитацияның негізі. Сәндік, жазықтық натюрмортқа негізделген бірнеше түрдегі материалдардың графикалық үйлесімі. Текстуралық даму. Сәндік элементтерді енгізу. Түспен жұмыс.

Күтілетін нәтиже:

Білуі керек: қолданбалы графиканың түрлері, формалары мен құрамдас бөліктері/қаріп жүргізу және түстерді бөлу, символизм және эмблематика, жеке белгі және символдық с-стемалар, баспа графикасы, кітап, плакат, фирмалық белгі.

Игеруі керек: әр түрлі графикалық материалдарды, әдістер мен тәсілдерді қолдану.

Дағдылар: жоба бойынша практикалық жұмыс әдістемесі, композиция.

Пән № 2 «Жобалау негіздері және инженерлік графика»

Кредиттер саны: 5

Пререквизиттер: Қолданбалы бағдарламалар пакеттері

Постреквизиттер: БҚ әзірлеу негіздері

Пәннің қысқаша мазмұны:

Автоматтандырылған жобалау жүйелерінің негізгі принциптері. Графикалық примитивтер және олардың модификациясы. Мәтінмен, блоктармен, қабаттармен жұмыс. Беттерді құру және үш өлшемді модельдеу. AutoCAD жүйесінде сызбаларды құру негіздері. AutoCAD жүйесін қолдана отырып, перспективалар мен көлеңкелерді құру. AutoCAD жүйесіндегі ортогональды және аксонометриялық проекциялардағы көлеңкелерді құру.

Күтілетін нәтиже

Білуі керек: автоматтандырылған жобалау жүйелерінің негізгі принциптері. Беттерді құру және үш өлшемді модельдеу. AutoCAD жүйесінде сызбаларды құру негіздері.

Игеруі керек: сызбалық геометрия әдістерін қолдана отырып, сызбаларда әртүрлі геометриялық құрылыстарды орындау; AutoCAD жүйесінде жұмыс істеу.

Дағдылар: жазықтықта сызбаларды жасау мен өңдеудің негізгі құралдарымен жұмыс істеу, жобаланған сәулет объектісінің немесе бұйымның сызбаларын сауатты және жылдам жасау, сондай-ақ оларды басып шығаруға дайындау.

Пән №3 «Үш өлшемді модельдеу әдістері»

Кредиттер саны: 5

Пререквизиттер: Жобалау негіздері және инженерлік графика

Постреквизиттер: Компьютерлік модельдеу

Пәннің қысқаша мазмұны: бұл пән компьютерлік технологияларды қолдану арқылы шығармашылыққа заманауи көзқарасты қалыптастыра отырып, білім жүйесінде маңызды орын алады. Пәнді оқытудың мақсаты-3DS MAX графикалық редакторын игеру, оның көмегімен объектілердің үш өлшемді кескіндерін модельдеуге болады, сонымен қатар үш өлшемді кейіпкерлер мен анимацияларды жасау үшін қажет анимациялық бағдарламалар мен іргелі құралдардың негізгі тұжырымдамалары.

Күтілетін нәтиже

Білу керек: мультимедиялық жүйелерде қолданылатын техникалық және бағдарламалық құралдардың құрамы мен құрылымын; 3DS MAX графикалық редакторының негіздерін пайдалану мүмкіндіктерін.

Игеруі керек: үш өлшемді объектілерді құру кезінде мәтінді, жалпы және кәсіби графиканы пайдалану, графикалық редакторлар ұсынатын өз міндеттері мен мүмкіндіктері арасында байланыс орнатуды.

Дағдылар: 3ds Max негізгі графикалық редакторларын пайдалану. 3ds Max және AutoCAD графикалық жүйелерін пайдалану, сондай-ақ әртүрлі мақсаттағы графикалық және анимациялық элементтерді әзірлеу.

Пән № 4 «Баспа дизайнындағы компьютерлік технологиялар»

Кредиттер саны: 5

Пререквизиттер: Графикалық дизайн негіздері

Постреквизиты: Графикалық дизайн нысандарын жобалау

Пәннің қысқаша мазмұны: графикалық жұмыс тарихи қаріптер. Графикалық редакторларда қаріптермен жұмыс істеу тәжірибесі. Графикалық жұмыс. Сандық қаріптер. Мәтіндік терудің оқылуы. Полиграфиялық процесс технологиясының негіздері. Мәтін пішіндерінің дизайны. Кітапшаның макеті. Көркем әдебиетті иллюстрациялау. Полиграфиялық процесс және түстерді бөлу. Баспа репродукциясы үшін басылымды дайындау. Көп беттік құжаттар. Жарияланым беттерімен жұмыс істеу әдістері. Жеке бөліктерден жинау. Тарауларды бөлек пагинациялау. Мазмұны. Алфавиттік көрсеткіш жасау.

Күтілетін нәтижелер:

Білуі керек: Баспа өнімдерінің негізгі түрлерінің ерекшеліктерін және оларды дайындау, типографиялық және дизайнерлік жұмыс технологиясын; Графикалық дизайн объектілерін жасауға қойылатын функционалдық және эстетикалық талаптарды; Графикалық дизайн объектілерін түсті және сәндік безендіруді; қаріптердің негізгі түрлері және олардың шығу тегін.

Игеруі керек: Графикалық дизайндағы баспа өнімдерінің объектілерін жіктеуді; Adobe Illustrator, CorelDraw, Adobe InDesign және т.б. графикалық бағдарламалармен жұмыс істеуді, плакаттарды, буклеттерді, логотиптерді, визиткаларды және т. б. жобалау негіздерін меңгеру, баспа өнімдерінің макетін (макетін) жасауды; қаріптерді құра білу және оларды баспа өнімдерін жобалауда қолдануды.

Дағдылары: жобалауға арналған мамандандырылған бағдарламаларды меңгеру, Adobe Illustrator, CorelDraw, Adobe InDesign бағдарламасы негізінде жарнамалық өнімдерді өндіру мүмкіндіктері туралы негізгі ұғымдармен танысу, графикалық бағдарламаларды пайдалана отырып презентация (слайд-шоу) құру.

Пән № 5 «Объектілерді конструктивті модельдеу»

Кредиттер саны: 5

Пререквизиттер: Python 3 тілінде бағдарламалау

Постреквизиттер: Жасанды интеллект жүйелері

Пәннің қысқаша мазмұны: «Объектілерді сындарлы модельдеу» пәні қолданбалы білім болып табылады, ол объектілердің дизайнын дайындаумен, көркемдік дизайндағы іздеудің жаңа формаларының әдістерімен айналысады.

Күтілетін нәтиже:

Білуі керек: әртүрлі материалдардың атауларын, олардың қасиеттері мен сипаттамаларын.

Игеруі керек: материалдардың композицияларын орындау кезінде практикалық және техникалық әдістерін меңгеруді.

Дағдылары: материалдағы композицияларды орындау кезінде практикалық жұмыс дағдылары.

Пән № 6 «Графикалық дизайн нысандарын жобалау»

Кредиттер саны: 5

Пререквизиттер: Баспа дизайнындағы компьютерлік технологиялар

Постреквизиттер:

Пәннің қысқаша мазмұны: графикалық дизайн түрлері. Графикалық дизайн объектілерінің типологиясы. Графикалық дизайн объектілерін жобалаудағы экспрессивті құралдар. Баспа дизайнын жобалау. Кітаптың тақырыптық басылымы, макет дизайны бар журнал. Дизайн тұжырымдамалары, композициялық және түсті шешім және баспа басылымының бетін, оның мұқабасын, жарнамалық парақтардың парақшаларын және т. б. безендіру.

Күтілетін нәтиже:

Білуі керек: полиграфиялық дизайнның әр түрлі формаларын.

Игеруі керек: басылымның дизайн тұжырымдамаларын және кітаптың көркемдік дизайнын жасауды.

Дағдылар: композиция, графика және түс құралдарын пайдалана отырып, полиграфиялық басылымдарды әзірлеу.

Қосымша білім беру бағдарламасы курсының атауы (Minor): «Кәсіби қызметтегі психология»

Кредиттер саны: 30

Пәндер курсы барлық білім беру бағдарламалары үшін қол жетімді.

Пән № 1 «Қарым-қатынас психологиясы»

Кредиттер саны: 5

Пререквизиттер: Психология

Постреквизиттер: Кәсіби тәжірибелер

Пәннің қысқаша мазмұны:

Бұл пән қарым-қатынас ұғымы, оның формалары мен түрлері туралы білімді қалыптастырады. Пәннің мазмұны: қарым-қатынас стратегиялары мен тактикасы, қарым-қатынас құралдары мен кедергілері, іскерлік қарым-қатынас ерекшеліктері, қарым-қатынастың әлеуметтік-психологиялық тетіктері, келіссөздер процесінің технологиялары. Болашақ мамандардың коммуникативтік құзыреттілігін қалыптастыру.

Күтілетін нәтижелер:

Білуі керек: қарым-қатынас пен қызметтің өзара байланысының ерекшеліктері; қарым-қатынастың мақсаттары, функциялары, түрлері мен деңгейлері; қарым-қатынастағы рөлдер мен рөлдік күтулер; әлеуметтік өзара әрекеттесу түрлері; қарым-қатынастағы өзара түсіністік механизмдері; қарым-қатынастың этикалық принциптері; қарым-қатынас формалары мен түрлері.

Игеруі керек: кәсіби қызметте тиімді қарым-қатынас жасау әдістері мен тәсілдерін қолдануды; тұлғааралық қарым-қатынас процесінде мінез-құлықты өзін-өзі реттеу әдістерін қолдануды.

Менгеруі қажет: қарым-қатынас техникасы мен тәсілдерін, әңгімелесушіні тыңдау, әңгімелесу ережелерін; сендіру тәсілдерін;

Пән № 2 «Конфликтология»

Кредиттер саны: 5

Пререквизиттер: Психология

Постреквизиттер: Кәсіби тәжірибелер

Пәннің қысқаша мазмұны: пәннің мазмұны студенттердің жанжал феноменологиясын терең түсінуін, әр түрлі типтегі және көріну формаларындағы қақтығыстарды талдай және шеше білуін қамтиды. Конфликтологияның пәні мен объектісін, ғылымның теориялық көздерін, конфликтологияның негізгі парадигмаларын анықтайды. Жанжалдардың себептерін және олардың функцияларын, жанжалды жағдайларды реттеу және шешу жолдарын қарастырады.

Күтілетін нәтиже:

Білуі керек: конфликтологияның негізгі ұғымдары мен терминдерін; жанжалдардың пайда болу және даму себептерін; жанжалдың даму кезеңдерін; жанжал жағдайларының түрлерін.

Игеруі керек: қоғамдағы қарым-қатынаста қолайлы психологиялық климат құруды.

Дағдылары: жанжалдарды шешудің психологиялық әдістері мен тәсілдерін; жанжалды жағдайларда өзара әрекеттесу стильдерін меңгеру.

Пән № 3 «Денсаулық психологиясы»**Кредиттер саны: 5****Пререквизиттер:** Психология**Постреквизиттер:** Кәсіби тәжірибелер**Пәннің қысқаша мазмұны:**

Тұлғаның психикалық және психологиялық денсаулығы; тұлғаның психогигиенасы; тұлғаның психологиялық мәдениеті мен психогигиенасының даму деңгейін диагностикалау бағдарламалары

Күтілетін нәтижелер:

Білуі керек: тұлғаның психологиялық мәдениеті мен денсаулығының негізгі ұғымдары мен міндеттерін; адамның физикалық, психикалық және әлеуметтік денсаулығының ерекшеліктері мен өзара байланысын; адамның психикалық әлауқаты мен мәдениетінің факторлары туралы заманауи идеяларын; салауатты тұлға мен салауатты өмір салтын қалыптастырудың әртүрлі тәсілдерін.

Игеруі керек: денсаулыққа қауіп факторларын анықтау және талдауды; психикалық денсаулықты диагностикалауды; дені сау адамның көзқарасын қалыптастыру үшін психологиялық тәсілдерді қолдануды; дисгармониялық тұлғаның дамуының алдын алуды жүзеге асыруды.

Меңгеруі қажет: психикалық денсаулықты диагностикалау және түзету әдістері мен тәсілдерін; практикалық міндеттерді шешудегі кәсіби білім мен тәсілдерді.

Пән № 4 «Еңбек психологиясы»**Кредиттер саны: 5****Пререквизиттер:** Психология**Постреквизиттер:** Кәсіби тәжірибелер**Пәннің қысқаша мазмұны:**

Еңбек қызметінің психологиялық аспектілері мен заңдылықтары; еңбек психологиясының пәні, мақсаттары мен міндеттері; кәсіби дағдылар мен қасиеттерді дамыту; профессиограмма мен психограмма құрастыру; жеке тұлғаның жұмыс қабілеттілігінің факторы ретінде еңбек жағдайлары; жеке тұлғаның кәсіби дағдылары мен дағдыларын қалыптастыратын психологиялық тәсілдер мен әдістер.

Күтілетін нәтиже:

Білуі керек: еңбек психологиясының негізгі тұжырымдамаларын; алған білімдерін, іскерліктері мен дағдыларын практикада қолдану ерекшеліктерін.

Игеруі керек: нақты әлеуметтік тапсырысқа байланысты еңбек субъектілері мен олардың қызметін психологиялық зерттеу бағдарламасын әзірлеуді; нақты еңбек түрлеріне, кәсіби міндеттер мен жағдайларға психологиялық талдау жүргізуді; нақты проблемалық жағдайға қатысты оңтайландыру жолдары мен құралдарын таңдауды.

Дағдылар: қабілеті мен дайындығын көрсету; алған білімдерін практикада қолдану; жеке тұлғаны кәсіптік және білім беру қызметінде әлеуметтендіру, сонымен қатар мүмкіндігі шектеулі адамдармен жұмыс істеу.

Пән № 5 «Эмоционалды интеллект»**Кредиттер саны: 5**

Пререквизиттер: Психология

Постреквизиттер: Кәсіби тәжірибелер

Пәннің қысқаша мазмұны: эмоционалды интеллект ұғымы мен мәселелерін анықтау; интеллект пен эмоцияның жеке ерекшеліктері мен дамуы; эмоционалды интеллекттің даму ерекшеліктері; эмоционалды интеллектті диагностикалау және дамыту әдістері.

Күтілетін нәтиже

Білуі керек: эмоционалды интеллект және іскерлік мінез-құлықты эмоционалды реттеу саласындағы әлемдік тенденцияларды.

Игеруі керек: кез-келген деңгейде іскерлік өзара әрекеттесудегі эмоцияларды басқару және эмоционалды интеллект негізінде командалар мен бөлімшелерді басқарудың инновациялық әдістерін қолдану.

Дағдылар: әртүрлі кәсіби және жеке есептерді шешу процесінде эмоционалды өзара әрекеттесудің негізгі алгоритмдері

№ 6 пән «Психологиялық-педагогикалық қызметтегі менеджмент»

Кредиттер саны: 5

Пререквизиттер: Психология

Постреквизиттер: Кәсіби тәжірибелер

Пәннің қысқаша мазмұны: психологиялық-педагогикалық менеджменттің теориялық-әдіснамалық негіздері мен заңдылықтары; психологиялық-педагогикалық менеджментті басқару; психологиялық-педагогикалық процестің диагностикасы; психологиялық-педагогикалық процестің субъектілерін басқару

Күтілетін нәтиже

Білуі керек: менеджменттің кәсіби қызметтің ерекше түрі ретіндегі мазмұнын; отандық және шетелдік авторлардың жұмыстарында осы ғылымды дамытуды; білім беру жүйелерін басқарудың негізгі теориялары мен тұжырымдамаларын; психологиялық-педагогикалық қызметтегі менеджменттің психологиялық аспектілері, принциптері мен тетіктерін; психологиялық-педагогикалық менеджменттің функциялары, заңдылықтары, принциптері, әдістерін; психологиялық - педагогикалық менеджменттің жүйе құраушы факторлары-педагогикалық менеджментті.

Игеруі керек: Басқаруда меңгерген теориялық білімдерін қолдануды; бірыңғай менеджмент жүйесі шеңберінде диагностикалық, аналитикалық және жобалау қызметін жүзеге асыруды; басқарушылық қызметтің әртүрлі түрлерін жобалау және жүзеге асыруды; жеке тұлғаны оқыту, тәрбиелеу және дамыту сапасын бағалаудың заманауи әдістемелерін пайдалана отырып, психологиялық-педагогикалық процестің тиімділігін талдау және бағалауды.

Меңгеруі қажет: қазіргі заманғы талаптарға сәйкес, психологиялық-педагогикалық менеджмент негіздері бойынша теориялық білімді; басқаруды жобалау және талдау дағдыларын; ғылыми - зерттеу қызметінің дағдыларын; психологиялық-педагогикалық қарым-қатынас дағдыларын; психологиялық-педагогикалық процестің барлық қатысушыларының субъект-субъектілік өзара іс-қимылын ұйымдастыру дағдыларын; алған білімдерін практикада көрсету, сондай-ақ кәсіби міндеттерді шешуді;

Қосымша білім беру бағдарламасының (Minor) пәндер курсының атауы:
Аударма ісі

Кредиттер саны: 30

Пәндер курсы «Шет тілі: екі шет тілі» білім беру бағдарламасының студенттеріне қолжетімді.

Пән № 1 Синхронды аударма тәжірибесі

Кредиттер саны: 5

Пререквизиттер: Аударма теориясы мен практикасы, Мәдениетаралық коммуникация

Постреквизиттер:

Тілдік практика

Көркем мәтінді аударма талдауы

Кино-видео аударма

Пәннің қысқаша мазмұны: «Ауызша аударма» феномені және «ауызша аудармашы» кәсібі туралы негізгі идеялар; ағылшын тілінен орыс тіліне және орыс тілінен ағылшын тіліне аудару кезінде мәтінді өңдеу; аударма терминологиясының тезаурусын байыту; ауызша аударманың әртүрлі түрлерін жүзеге асыру: парақтан аудару, дәйекті және синхронды аудармалар; ағылшын тіліндегі қабылдауды дамыту және есте сақтау; әртүрлі жанрлық мәтіндерді аударудың лексикалық-грамматикалық негіздері; белсенді және пассивті сөздік қорын кеңейту; синтаксистік орналастыру және сөйлеуді қысу.

Күтілетін нәтиже:

Білуі керек:

- ауызша аудармашыға қойылатын талаптарды;
- қазіргі жағдайдағы аударма қызметінің ерекшеліктерін;
- аударманың негізгі модельдерін;
- ауызша (синхронды) аударма түрлерінің жіктелуін;
- ауызша аударманың тәсілдері мен ерекшелігін (аударманың барабарлығына

қол жеткізу жолдары, лексикалық-грамматикалық және кешенді түрлендірулердің түрлері, қысу тәсілдері, терминдерді беру тәсілдері, жиіліктік аударма сәйкестіктері, клишелер, аударма нотациясының техникасы, ана және шет тілдерінің ауызша мәтіндік жанрлары, өз елі мен елі туралы қоғамдық-саяси, елтану, тарихи және мәдениеттану деректері Оқытылатын тіл);

Игеруі керек:

- мәтінді ұсынушының сөйлеуінің жеке ерекшеліктерін ескере отырып, бастапқы мәтінді қабылдауды;
- оларды пайдаланудың автоматтандырылған дағдысы режимінде неғұрлым жиіліктегі аударма сәйкестіктерін анықтауды;
- аударма трансформацияларын қолдануды;
- сөйлеушінің сөйлеу жылдамдығына тең аударма жылдамдығымен жылдам тіларалық трансляцияны жүзеге асыруды;
- мәтінді қабылдау тұрғысынан да, репродукция жағынан да бір тілден екінші тілге жылдам ауысуды;
- мақсатты тілдің нормаларына сәйкес мәлімдемелерді интонациялық түрде

дұрыс рәсімдеуді;

- синхронды аударма жағдайында ықтималдылықты болжауды жүзеге асыруды;

- аудитория алдында жұмыс істеу кезінде психологиялық-эмоционалдық шиеленісті жеңуді.

Пән № 2 Британдық және Американдық Ағылшын тілі

Кредиттер саны: 5

Пререквизиттер: Елтану, Лингвистикалық елтану

Постреквизиттер: жоқ

Пәннің қысқаша мазмұны: ағылшын және американдық ағылшын тілдерінің сөйлеушілерінің ауызша және жазбаша сөйлеуінің лексикалық, семантикалық және грамматикалық аспектілерінің тілдік сипаттамалары мен ұлттық-мәдени ерекшелігі. Фонетикалық жүйенің үш негізгі компоненті бойынша британдық американдық ағылшын тілінің нұсқаларының айтылу нұсқаларының фонетикалық ерекшеліктерін Британдық нұсқалармен салыстыра отырып жүйелі сипаттау: дыбыстық құрам, сөздің екпін құрылымы (ауызша стресс) және интонация; ағылшын тілімен салыстырғанда ағылшын тілінің кейбір лексикалық және грамматикалық ерекшеліктерін анықтау. Теориялық материалды зерттеу; ағылшын тілінің ана тілдерінің аудиожазбаларын тыңдау; Жоғарыда аталған ағылшын нұсқаларының айтылу ерекшеліктерін анықтау.

Күтілетін нәтиже:

Білуі керек:

- Британдық және Американдық ағылшын нұсқаларының лексикалық, грамматикалық, орфографиялық ерекшеліктерін.

Игеруі керек:

- американдық және британдық ағылшын тіліндегі сөйлеуді есту арқылы түсінуді;

- американдық және британдық тіл нұсқаларының ерекшеліктерін ескере отырып, ағылшын тілінде еркін сөйлесе алуды.

Пән № 3 Кино-видео аударма

Кредиттер саны: 5

Пререквизиттер: Аударма теориясы мен практикасы, синхронды аударма практикасы

Постреквизиттер: жоқ

Пәннің қысқаша мазмұны: КВА-ның әртүрлі түрлерінің техникалық ерекшеліктерімен танысу, сондай-ақ КВА-ның практикалық дағдыларын қалыптастыру; аудиовизуалды аударманың ерекшеліктері; кинотаспаның стилистикалық ерекшеліктері; аударма материалының жанрлық ерекшелігі; аударма талдауының ерекшеліктері.

Білуі керек:

- символдық және семантикалық аударма әдістерін;

- мәтінді сегменттеу, бастапқы мәтінді түрлендіру аударма әдістерін;

- сипаттамалық аударма, нақтылау және жалпылау, антонимдік аударма, ұғымдардың логикалық дамуы, тұтас түрлендіру, аударма өтемақысы аударма әдістерін.

Игеруі керек:

- аударма талдауын және кино аударма стратегиясын жүзеге асыруды
- түпнұсқада және аударманың бірнеше нұсқасында материалға салыстырмалы талдау жүргізуді
- кинотаспаның объективті қиындықтарын және кинотаспаны қиындататын субъективті факторларды талдауды.

Пән №4: Көркем мәтінді аудару негіздері

Кредиттер саны: 5

Пререквизиттер: Аударма теориясы мен практикасы

Постреквизиттер: жоқ

Пәннің қысқаша мазмұны:

Көркем мәтін-бұл шығармашылық процестің нәтижесі, шығармашылық ниеттің көрінісі; көркем шығарма оқырманға ақпараттың әртүрлі түрлерін – нақты, эмоционалды-ынталандырушы, тұжырымдамалық ұсынатын жоғары ақпараттық қанықтылыққа ие. Көркем мәтінді аудару-адам қызметінің күрделі және жан-жақты түрі. Аудармада әр түрлі мәдениеттер, әр түрлі тұлғалар, әр түрлі ойлау қоймалары, әр түрлі әдебиеттер, әр түрлі дәуірлер, дамудың әр түрлі деңгейлері, әр түрлі дәстүрлер мен көзқарастар кездеседі. Көркем аударма-көркем әдебиет шығармаларының аудармасы. Көркем әдебиет туындылары барлық басқа сөйлеу шығармаларына карама-қайшы келеді, өйткені олардың барлығы үшін коммуникативті функциялардың бірі, атап айтқанда, тілдің көркемдік-эстетикалық немесе поэтикалық қызметі басым.

Аударманың барлық басқа түрлерінен (мысалы, синхронды, ғылыми-техникалық) көркем аударманың айрықша ерекшелігі-аударма мәтінінің көркемдік қасиеттері бар шығармаларға қатыстылығы. Басқаша айтқанда, көркем аударма-бұл аударма іс-әрекетінің түрі, оның негізгі міндеті-оқырманға көркем және эстетикалық әсер ете алатын сөйлеу шығармасын аударма тілінде қалыптастыру.

Аудармашының негізгі қозғаушы күші шығарманың түпнұсқасында көрсетілген идея болуы керек, ол аудармашыны ойды білдіру үшін баламалы тілдік құралдарды іздеуге мәжбүр етеді, яғни көркем аударма түпнұсқаға лингвистикалық емес, эстетикалық мағынада баламалы сәйкестік болып табылады.

Аударманың мақсаты-түпнұсқаның мазмұнын, функцияларын, стилистикалық, стилистикалық, коммуникативті және көркемдік құндылықтарын сақтау.

Көркем аударма түпнұсқаға негізделген, оған байланысты, бірақ сонымен бірге салыстырмалы тәуелсіздікке ие, өйткені ол аударма тілінің фактісіне айналады. Сондықтан әр түрлі мәдениеттердегі бір шығарманың аудармалық дамуының өзіндік ерекшелігі бар.

Күтілетін нәтиже:

Аудармашы- көркем мәтінді түсінуді жүзеге асырады, яғни сөздердің мағынасын ашуға тырысады, содан кейін тілдік транскодтауды жүзеге асырады.

Аудармашы түпнұсқаға семантикалық-стилистикалық және көркемдік талдау жасай алады, яғни оның мағынасын, стилі мен бейнесін түсінеді.

Көркем аударма талаптары:

- дәлдік: аудармашы оқырманға автор айтқан идеяларды толық жеткізуге міндетті. Бұл жағдайда негізгі ережелер ғана емес, сонымен қатар мәлімдеменің нюанстары мен реңктері де сақталуы керек. Мәлімдеменің толықтығына қамқорлық жасай отырып, аудармашы сонымен бірге авторға ештеңе қоспауы және түсіндірмеуі керек. Бұл түпнұсқа мәтіннің бұрмалануы болар еді;

- сығымдау: аудармашы сөзбе-сөз болмауы керек, ойлар мүмкіндігінше қысқарған және түсінікті болуы керек;

- айқындық: аударма тілінің нақтылығы мен қысқартылуы, ойды ұсынудың айқындылығына, оны түсінудің қарапайымдылығына нұқсан келтірмеуі керек. Түсінуді қиындататын күрделі және түсініксіз бұрылыстардан аулақ болу керек.

- әдебиет: аударма әдеби тілдің жалпы қабылданған нормаларын толығымен қанағаттандыруы керек.

Пән №5. Ағылшын тілінде көпшілік алдында сөйлеу теориясы мен практикасы**Кредиттер саны: 5****Пререквизиттер:** Мәдениетаралық байланыс**Постреквизиттер:** жоқ**Пәннің қысқаша мазмұны:**

Пәнді игерудің мақсаты- қоғамдық коммуникация саласындағы негізгі теориялық және практикалық білімді игеру.

Осы пәнді оқу барысында келесі тақырыптар қарастырылады:

Listening; Analyzing Your Audience; Introducing and Concluding Your Speech; Overview of the Speechmaking Process; Supporting Your Speech; Delivering Your Speech; Understanding Principles of Persuasive Speaking; Special-Occasion Speaking; Presentation Skills and Public Speaking.

Күтілетін нәтиже:***Пәнді меңгерген студент:*****1. Білуі керек:**

- көпшілік алдында сөйлеудің негізгі сипаттамаларын;
- көпшілік алдында сөйлеу түрлерін;
- риторикалық талдаудың жалпы принциптерін;
- көпшілік алдында сөйлеудің фоностилистік саралау негіздерін

2. Игеруі керек:

- ғылыми әдебиеттерге талдау жасауды;
- көпшілік алдында сөйлеуді талдау және бағалау алгоритмдерін қолдануды;
- өзінің көпшілік алдында сөйлеген сөздерінің мәтіндерін құрастыруды;
- көпшілік алдында сөйлеуді.

3. Меңгеру қажет:

- арнайы терминологияны;
- тілдік материалды композициялық және стилистикалық талдау әдістерін;
- ағылшын және ана тілдеріндегі риторикалық құбылыстарды салыстыру дағдыларын;
- риторика саласындағы білімді тәжірибеде қолдану дағдыларын.

4. Алған білімдерін тәжірибеде қолдануда қабілеті мен дайындығын көрсетуі керек

Пәнді меңгерген Студент келесі құзыреттерге ие болуы керек:

- тұлғааралық және мәдениетаралық өзара іс-қимыл міндеттерін шешу үшін орыс / қазақ және шет тілдерінде ауызша және жазбаша нысанда қарым-қатынас жасау қабілетіне

- кәсіби этика және сөйлеу мәдениеті негіздерін меңгерген;
- тәрбие мен рухани-адамгершілік міндеттерін шеше білетін;
- оқу және оқудан тыс қызметте білім алушыларды дамытуға;
- оқу-тәрбие процесінде психологиялық-педагогикалық сүйемелдеуге дайын
- заманауи әдістер мен технологияларды қолдану мүмкіндігі

оқыту және диагностика

- өзін-өзі ұйымдастыру және өзін-өзі тәрбиелеу қабілеті
- өзінің болашағының әлеуметтік маңыздылығын білуге дайын болу
- кәсіп, кәсіптік кәсіпті жүзеге асыруға мотивацияға ие болу
- қызметі

Пән №6: Аударма практикасы (екінші шет тілі)

Кредиттер саны: 5

Пререквизиттер: Екінші шет тілі (B1, B1 деңгейі-жетілдірілген)

Постреквизиттер: жоқ

Тілдік практика

Пәннің қысқаша мазмұны: «Ауызша аударма» феномені және «ауызша аудармашы» кәсібі туралы негізгі түсініктер; неміс/түрік тілінен орыс және орыс тілінен неміс/түрік тілдеріне аудару кезінде мәтінді өңдеу; аударма терминологиясының тезаурусын байыту; ауызша аударманың әртүрлі түрлерін жүзеге асыру: парактан аудару, дәйекті және синхронды аудармалар; ағылшын тілінде сөйлеуді қабылдауды, дәл материалды бекіту мен есте сақтауды дамыту; әртүрлі жанрлық мәтіндерді аударудың лексикалық-грамматикалық негіздері; белсенді және пассивті сөздік қорын кеңейту; синтаксистік орналастыру және сөйлеуді қысу.

Күтілетін нәтиже:

Білуі керек:

- аударманың негізгі модельдері және аударма трансформациясын,
- аударманың негізгі тәсілдері мен тәсілдері, аударма түрлері, аударма кезіндегі эквиваленттілік түрлерін;
- біртұтас мәтінді және оның құрамындағы еркін және фразеологиялық тіркестерді аударудың негізгі принциптерін

Игеруі керек:

- сөздіктердің әртүрлі түрлерін (соның ішінде комбинацияда), анықтамалық әдебиеттерді, электрондық ресурстарды пайдалануды;
- аударма процесінде тілдік құралдарды дұрыс бағалау және таңдауды;
- аударма нәтижелерін ақпараттық, нормативтік тілдік және стилистикалық сәйкестік тұрғысынан талдауды;
- анықталған қателіктерді ескере отырып, аударма мәтінін өңдеуді;

- аударма трансформацияларын қолдануды,
- барабар аудармаға қол жеткізу мақсатында әртүрлі деңгейдегі аударма түрлендірулерін жүзеге асыруды;

- мәтіннің семантикалық және коммуникативті тұтастығын қамтамасыз етуді.

Меңгеруі қажет:

- тіларалық және мәдениетаралық коммуникация дағдыларын;
- кәсіби бағыттағы мәтіндердің аудармасын талдау және бағалау дағдыларын,
- дәлсіздіктер мен қателерді анықтау және оларды түзету тәсілдерін

Қосымша білім беру бағдарламасы бойынша пәндер курсының атауы (Minor): Мектепте қазақ тілі мен әдебиетін оқыту әдістемесі

Кредит саны: 30

Пәндер курсы қолжетімді: 5B020500 «Филология» (3 курс)

Пән №1. Қазақ тілін жаңа технологиямен оқыту әдістемесі

Кредит саны: 5

Пререквизиттер: Қазақ тілін оқыту әдістемесі

Постреквизиттер: Мектепте жазбаша жұмыстарды жүргізу әдістемесі

Қысқаша сипаттама: Қазақ тілін жаңа технологиямен оқыту бағытының қалыптасу, мұғалім даярлау жүйесіндегі педагогикалық практикадан өту үшін әдістемелік бағыт беру қарастырылады. Тақырыптарды игерудің критерилері толық анықталады (сабақтар), оқытудың нақты нәтижелері тізбесінде көрсетіледі (білім беру бағдарламалары аясында игерудің белгілі деңгейімен оқыту мақсаттары); Критерийлік бағалау жүйесінің білім беру үрдісіндегі қолданысы білім алушылардың жетістіктерін бағалау жүйесін жеке пәннің мақсатты нұсқамаларымен байланыстыруға, сонымен қатар білім алушылардың бастауыш мектептегі құзыреттіліктерін қалыптастыруға мүмкіндік беретін белгілі параметрлерді (критерийлерді) қолдану арқылы анықтап, көтеруге мүмкіндік береді.

Күтілетін нәтиже:

Білуі керек:

- әдістеме ғылымының өзекті мәселелерін;
- оқытудың принциптері мен міндеттерін;

Игеруі керек:

- оқытудың түрлерін;
- көрнекті ғалым-әдіскерлердің мұрасын;
- Студенттерге қазақ тілін жаңа инновациялық технологиялар арқылы оқыту әдістемесінің методологиялық-теориялық негіздерін меңгерту.

Меңгеруі қажет:

- Жаңа инновациялық технологияларды тиімді пайдаланудың жолдарын теориялық және практикалық тұрғыдан талдап көрсету;
- Оқу-әдістемелік құралдарды оқып-талдау, баға беру, тиімді әдістемелік кешендерді таңдай білу, оларды практикада қолдана білу дағдыларын қалыптастыру.

Пән №2. Қазақ әдебиетін жаңа технологиямен оқыту әдістемесі

Кредит саны: 5

Пререквизиттер: Қазақ тілін оқыту әдістемесі

Постреквизиттер: Мектепте әдеби-теориялық ұғымдарды оқыту әдістемесі

Қысқаша сипаттама: Қазақ әдебиетін жаңа технологиямен оқыту бағытының қалыптасу, даму тарихын зерттеу, әдебиет пәнінің мектептік пәндер жүйесіндегі орны және өзіндік ерекшеліктері; теориялық, методологиялық негіздері; ғылым салаларымен байланыстылығы; әдебиетті оқыту әдістері; Әдебиетті оқытудың қысқаша тарихы, жалпы білім беретін мектептегі әдебиет курсының мазмұны мен құрылысы, оқушылардың көркем шығарманы қабылдау процесіндегі жас ерекшелігі мәселесі, мұғалім даярлау жүйесіндегі педагогикалық практика.

Күтілетін нәтиже:

Білуі керек:

- Мектепте негізгі пән ретінде оқылатын қазақ әдебиетінің әлеуметтік маңызына студенттердің азаматтық сенімдерін қалыптастыру;
- Студенттердің әдістемелік іскерлігін шыңдау;
- Болашақ ұстаздарды оқу-әдістемелік еңбектер мен өз бетінше жұмыс істеуге үйрету.

Игеруі керек:

- Студенттердің ғылыми әдістемелік шығармашылығына жол ашып, өздерінің педагогикалық білімдерін үнемі жетілдіріп отыру қажеттігіне көздерін жеткізу;
- Ұстаз еңбегіне құрметпен қарап, кәсіби шеберлікті бойларына сіңіру;
- Студенттердің жоғары оқу орындарында алған теориялық білім дағдыларын мектепте оқушылар санасына жеткізе білу әдіс-тәсілдерін қалыптастыру.

Меңгеруі қажет:

- қазақ әдебиетін оқытудың әдістемесін меңгереді;
- сабақ жоспарларын жасауға дағдыланады;
- жаңа инновациялық технология түрлерін тәжірибеде қолданады.

Пән №3. Пунктуацияны оқыту әдістемесі

Кредит саны: 5

Пререквизиттер: Қазақ тілін оқыту әдістемесі

Постреквизиттер: Оқу сауаттылығы

Қысқаша сипаттама: Пунктуацияны оқыту әдістемесінің тарихы, әдіс тәсілдері, теориясы. Қазақ пунктуациясы және сауатты жазу дағдыларын қалыптастырудың ғылыми-теориялық негіздері, Пунктуацияның мектепте оқытылу жүйесі, мақсаты мен мазмұны, Пунктуацияны оқытудың лингвистикалық негіздері. Пунктуациялық дағдыны игертудің психологиялық негіздері, Пунктуациялық білім, біліктілік және дағдысын қалыптастыра оқытудың педагогикалық негізі, Грамматикалық ережелер негізінде тыныс белгілерді дұрыс қоюға үйрету, Тыныс белгілерінің қабаттаса қолданылуын оқыту.

Күтілетін нәтиже:

Білуі керек:

Тіл мамандарының орфография мен пунктуация ережелерін, орфография негізгі принциптерін, тіл жүйелі қоғамдық құбылыс болғандықтан, жұрттың бәріне ортақ ережесін білу; Сөйлемдерде тыныс белгілерін қоя білу; Тыныс белгісі мен интонацияның, үзілістің сай келетін жерлерін меңгертіп, сауатты жазуға төселдіру

Игеруі керек:

Қазақ әдеби тілінің фонетика, лексика, морфология, синтаксис салалары бойынша теориялық білімдерді жете меңгеруге көмектеседі.

Меңгеруі қажет: Орфография мен пунктуация ережелерін меңгеріп жазу тәжірибесін қазақ орфографиясы принциптеріне сәйкес жасалған емле қағидаларын дұрыс пайдалануы.

Пән №4. Мектепте әдеби-теориялық ұғымдарды оқыту әдістемесі

Кредит саны: 5

Пререквизиттер: Қазақ әдебиетін оқыту әдістемесі

Постреквизиттер: Кешенді мемлекеттік емтихан

Қысқаша сипаттама: Орта сыныптағы әдеби-теориялық ұғымдарды оқыту, әдеби-теориялық ұғымдарды оқытудың жолдары, оқу бағдарламасында әр сынып бойынша әдеби-теориялық ұғымдарды меңгерту, көркем шығармадағы сюжет, композицияны меңгерту, лирикалық шығармалардағы теңеу, эпитет, метафораларды оқыту, әңгіме жанрындағы метафораны оқыту жолдары, әдеби кейіпкерлер, олардың портретін меңгерту, әдебиет сабақтарында көркем шығармамен жұмыс істеу кезеңдері, монолог, повесть, баллада түрлерін оқыту.

Күтілетін нәтиже:

Білуі керек:

- Оқушылардың жас мөлшеріне, мүмкіндігіне қарай оқытатын материалдарды ыңғайлай білу шеберлігі;

- Әр студенттің жеке өзінің әдіс-тәсілінің қалыптасуына, әдістемелік шеберлігінің дамуына жол ашу;

Оқу материалдарына байланысты көрнекі құралдар, таблицалар, үлестірмелі карточкалар жасай білуге үйрету.

Игеруі керек:

- теориялық ұғымдарды оқыту технологияларын;

- Студенттердің ғылыми-әдістемелік шығармашылығына жол ашып, өздерінің педагогикалық білімдерін үнемі жетілдіріп отыру қажеттігіне көздерін жеткізу;

- Ұстаз еңбегіне құрметпен қарап, кәсіби шеберлікті бойларына сіңіру;

- Студенттердің жоғары оқу орындарында алған теориялық білім дағдыларын мектепте оқушылар санасына жеткізе білу әдіс-тәсілдерін қалыптастыру;

- Дидактикалық заңдылықтарды меңгеру, оқу процесін ұйымдастыра білуге үйрету.

Меңгеруі қажет:

- Теориялық білімді практикада қолдана білуді үйренеді;

- Теориялық жұмысына икем-дағдысы қалыптасады.

Пән №5. Оқу сауаттылығы

Кредит саны: 5

Пререквизиттер: Қазақ тілін оқыту әдістемесі

Постреквизиттер: Кешенді мемлекеттік емтихан

Қысқаша сипаттама: Орта мектептегі оқу нәтижелерінің бағалау жүйесін өзгерту. Бағалау жүйесі функционалдық сауаттылықта бөлінуі. Іштей бағалау - оқу пәні бойынша оқыту сапасын диагностикалау. Ал сырттай бағалау - әрбір деңгейді аяқтау бойынша білім алушының оқу жетістіктерінің нәтижелері. Сондай-ақ халықаралық зерттеулерге қатысуы. Оқу сауаттылығы - алған білімді өмірлік міндеттерді шешу үшін қолдана алу қабілеті. Адамдардың әлеуметтік, мәдени, саяси және экономикалық қызметтерге белсене араласып, бүгінгі жаһандану дәуіріндегі заман ағымына, жасына қарамай ілесіп отыруы, адамның мамандығына, жасына қарамай үнемі білімін жетілдіріп отыруы.

Күтілетін нәтиже:

Білуі керек:

- Оқушылардың жас мөлшеріне, мүмкіндігіне қарай оқытатын материалдарды ыңғайлай білу шеберлігі;
- Мәтінмен жұмыс;
- Оқу материалдарына байланысты талдау жасай білуге үйрету.

Игеруі керек:

- Мәтінмен жұмысты жасай білу технологияларын;
- Студенттердің ғылыми-әдістемелік шығармашылығына жол ашып, өздерінің педагогикалық білімдерін үнемі жетілдіріп отыру қажеттігіне көздерін жеткізу;
- Дидактикалық заңдылықтарды меңгеру, оқу сауаттылығын ұйымдастыра білуге үйрету.

Меңгеруі қажет:

- Мәтінмен жұмыс жасай білуге үйренеді;
- Мектепте оқушылардың талдау жұмысын жүргізу әдістемесін меңгереді.

Пән №6. Мектепте жазбаша жұмыстарды жүргізу әдістемесі

Кредит саны: 5

Пререквизиттер: Қазақ тілін оқыту әдістемесі

Постреквизиттер: Кешенді мемлекеттік емтихан

Қысқаша сипаттама: Мектепте жазбаша жұмыстарды жүргізу, түрлері, әдістемесі, жаттығулар жүйесі, жазба жұмыстарының (диктант, мазмұндама, шығарма) түрлері, қазақ тілін оқыту технологиялары, айтылым, жазылым, тыңдалым, эссе, шығарма, мазмұндама жаздыруға төселдіру әдістемесі.

Күтілетін нәтиже:

Білуі керек:

- оқушылардың жазбаша жұмыстарын дамытудың әдіснамасын айқындап, теориялық негіздерін дәлелдеу;
- оқушылардың жазбаша жұмыстарын дамытуда жүргізілетін жаттығулар жүйесі мен диктант, мазмұндама және шығарма жұмыстарының түрлерін айқындай білуі;

Игеруі керек:

- оқушылардың жазбаша жұмыстарды дамытуды сөйлесім әрекетінің түрлерімен (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым, тілдесім) бірлікте қалыптастыру;
- оқушылардың жазбаша жұмыстарды дамыту мәселесінің ұстанымдарын белгілеу;

Меңгеруі қажет:

- жазбаша жұмыстарын қатысымдық бағытта дамытудың әдіс-тәсілдерін анықтау;
- оқушылардың жазбаша жұмыстарын дамыту әдістемесінің ұтымдылығын эксперимент нәтижелеріне сүйеніп дәлелдеу.

Қосымша білім беру бағдарламасы курсының атауы (Minor): «Шағын жинақталған мектептегі шет тілі».

Кредиттер саны: 30

Пәндер курсы 6B01708 «Екінші шет тілін қосымша оқумен ағылшын тілі» білім беру бағдарламасының студенттері үшін қолжетімді.

Пән № 1 «Шағын жинақталған мектепте Шет тілін оқыту әдістемесі»

Кредиттер саны: 6

Пререквизиттер: Шет тіліндегі білім беру әдістемесі, Педагогика, Психология және адамның дамуы

Постреквизиттер: Дипломдық жұмысты жазу және қорғау

Пәннің қысқаша мазмұны: ШЖМ-де тілдік білім берудің қазіргі жағдайы мен даму перспективалары туралы түсінік беру; ШЖМ-де Шет тілін оқытудың мақсаттарымен, мазмұнымен, принциптерімен, шағын жинақталған мектепте шет тілін оқытудың ең танымал әдістемелік бағыттарымен, жүйелерімен, әдістерімен, әдістерімен, нысандарымен және құралдарымен таныстыру; ШЖМ-де Шет тілін оқыту әдістемесінің практикалық мәселелерін зерделеу (типтік бағдарламалар, сабаққа дайындық, сабақтан тыс жұмыстарды ұйымдастыру, білімді бақылау және бағалау).

Күтілетін нәтиже:

Білуі керек:

шет тілін оқыту әдістемесінің теориялық негіздерін және ШЖМ - де шет тілін оқыту жүйесін;

ШЖМ-де шет тілін оқытудың мақсаттары, мазмұны, принциптері, әдістері мен құралдарын;

шет тілі оқулығының тұжырымдамалық негіздері, Мектептегі шет тілі сабақтарының түрлері, түрлері, оларды өткізу технологиясы, жаттығулар жүйесін;

шет тіліндегі сөйлеу әрекетінің негізгі түрлері және ШЖМ-де оқушылардың сөйлеу дағдыларын қалыптастыру технологиясын;

Игеруі керек:

ШЖМ-де ағылшын тілін оқыту тәжірибесінде алған білімдерін қолдануды;

ШЖМ-де шет тілін оқытудың әртүрлі кезеңдері мен деңгейлері үшін тілдік материалды, оқыту тәсілдерін, құралдарын, жұмыс режимдерін таңдауды;

оқу материалын меңгеру және әдістемелік тапсырманы шешу үшін оқушылардың оқу әрекеттерін құруды;

бағдарламада көрсетілген мақсаттарға сәйкес және ШЖМ-де оқу жағдайларын ескере отырып, шет тілін оқыту процесін жоспарлауды;

жұмыс бағдарламасы мен шет тілі сабағының жоспарларын, ШЖМ-де ағылшын тілі бойынша сыныптан тыс іс-шараның конспектісін әзірлеуді;

сабақтың мақсаттарына сәйкес техникалық және басқа оқу құралдарын

пайдалануды;

ШЖМ-де оқушылардың білімін, іскерлігі мен дағдыларын бақылауды;

ШЖМ-де оқушылардың оқу қызметі мен оқу қызметінің нәтижелерін түзетуді;

Меңгеруі қажет:

ШЖМ - де оны игеру қиындықтары мақсатында тілдік материалды салыстырмалы талдау;

ШЖМ-де оқушылардың сөйлеу белсенділігін ынталандыру үшін жаттығуларды, мазмұндық және семантикалық тіректерді әзірлеу;

оқушылардың сөйлеуіндегі қателерді түзету, жіктеу және түзету. қазіргі заманғы ОӘК, оқу құралдарын, қойылған мақсаттарға сәйкес оқытудың басқа да құралдарын пайдалана отырып, әртүрлі кезеңдердегі шет тілі ілімдері.

Пән № 2 «Шағын жинақталған мектептегі жұмыстардың интерактивті түрлері»

Кредиттер саны: 6

Пререквизиттер: Шет тілінде білім беру әдістемесі, Педагогика

Постреквизиттер: Дипломдық жұмысты жазу және қорғау

Пәннің қысқаша мазмұны: Шет тілі сабағындағы интерактивті жұмыс түрлері өмірлік және танымдық тәжірибеге бағытталған және білім беру процесінің барлық қатысушыларының субъективті қатынастарын жүзеге асырады және дәстүрлі әдістерден айырмашылығы оқушылардың белсенділігін болжайды, ал мұғалімнің міндеті-олардың бастамасына жағдай жасау.

Күтілетін нәтиже:

Білуі керек:

- интерактивті оқытудың түсінігі мен мәні;
- интерактивті оқыту негізделетін ғылыми-әдістемелік негіздер;
- интерактивті әдістерді қолдану кезінде жүзеге асырылатын міндеттер мен тәсілдер;
- шет тілі сабағындағы интерактивті жұмыстың формалары мен әдістері.

Игеруі керек:

- интерактивті әдістердің дидактикалық әлеуетін пайдалану;
- шет тілі сабағында интерактивті жұмыс түрлерін тәжірибеде қолдану.

Пән № 3 «Шағын жинақталған мектептегі шет тілі сабағындағы мультимедиялық технологиялар»

Кредиттер саны: 6

Пререквизиттер: Шет тілді білім беру әдістемесі, педагогика, ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (ағылш.тіл.)

Постреквизиттер: Дипломдық жұмысты жазу және қорғау

Пәннің қысқаша мазмұны: оқу процесінде жаңа ақпараттық және мультимедиялық технологияларды қолдану шет тілі бойынша оқу материалдарын тек баспа түрінде ғана емес, сонымен қатар графикалық, дыбыстық, анимациялық түрде ұсынуға мүмкіндік береді, бұл көптеген оқушыларға пәнді жоғары деңгейде игеруге нақты мүмкіндік береді; үлкен көлемдегі ақпаратқа қол жеткізу және жұмыс істеу; ақпараттық мәдениетті қалыптастыру, соның ішінде, қазіргі әлемдегі ең

маңызды дағдылардың бірі болып табылатын әртүрлі ақпарат түрлерін табуға және пайдалануға үйрету.

Білуі керек:

- мультимедиялық технологиялардың түсінігі мен мәнін;
- мультимедиялық технологиялардың түрлерін;

Игеруі керек:

- мультимедиялық технологиялардың мүмкіндіктері мен артықшылықтарын пайдалануды;
- мультимедиялық технологиялардың көмегімен дидактикалық міндеттерді жүзеге асыруды.

Пән №4 «Ағылшын тіліндегі мәтінмен жұмыс жасаудың әдістемелік әдістері»

Кредиттер саны: 6

Пререквизиттер: Шет тілінде білім беру әдістемесі, педагогика

Постреквизиттер: Дипломдық жұмысты жазу және қорғау

Пәннің қысқаша мазмұны: ағылшын тілі сабақтарында мәтіндік ақпаратпен жұмыс істеудің теориялық тәсілдерін зерттеу; мәтіндік ақпаратпен жұмыс істеудің негізгі әдістерімен танысу.

Күтілетін нәтиже:

Білуі керек:

- шет тілі сабағында оқудың түрлері мен функцияларын;
- шет тілі сабағында мәтінмен жұмыс істеу әдістері мен тәсілдерін

Игеруі керек:

- қойылған міндеттерді шешуге көмектесу және оқушыларды оқу процесіне ынталандыру үшін мәтінге әртүрлі жаттығуларды, сұрақтар мен тапсырмаларды дұрыс таңдауды;
- ағылшын тіліндегі мәтінмен үш бөліктен тұратын кезеңдік жұмысты қолдануды.

Пән №5 «Шағын жинақталған бастауыш мектепте оқу-тәрбие жұмысын ұйымдастыру»

Кредиттер саны: 6

Пререквизиттер: Тәрбие жұмысының педагогикасы, теориясы және әдістемесі

Постреквизиттер:

Дипломдық жұмысты жазу және қорғау

Пәннің қысқаша мазмұны: бұл пән студенттерді шағын жинақталған мектеп ұғымымен, осы типтегі мектептерді құруға әсер ететін жағдайлармен, олардың қазіргі жағдайымен, шағын жинақталған мектепте оқу-тәрбие процесін ұйымдастырудың ерекшеліктерімен, оқытудың әдістемелік аспектілерімен және осы мектептердегі мұғалім жұмысының мазмұнымен таныстырады.

Күтілетін нәтиже:

Білуі керек: шағын жинақталған мектепте оқу-тәрбие процесін ұйымдастырудың ерекшеліктерін.

Иегеруі керек: шағын жинақталған мектепте педагогикалық қызметті модельдеуді.

Дағдылар: шағын жинақталған мектепте педагогикалық қызметті модельдеу және құру.

Құзыреттіліктер: Жалпы кәсіби: еңбек функциясы 2: тәрбиелік; арнайы: еңбек функциясы 3: әдістемелік.

Қосымша білім беру бағдарламасы курсының атауы (Minor): «Мектепке дейінгі мекемелердегі шет тілі».

Кредиттер саны: 30

Пәндер курсы 6B01708 «Екінші шет тілін қосымша оқумен ағылшын тілі» білім беру бағдарламасының студенттері үшін қолжетімді.

Пән № 1 «Мектепке дейінгі педагогика»

Кредиттер саны: 5

Пререквизиттер: Педагогика, Психология және адамның дамуы

Постреквизиттер:

Пәннің қысқаша мазмұны: бұл пән балаларды мектепке қабылдағанға дейін дамытудың, тәрбиелеудің және оқытудың негізгі формаларының заңдылықтарын зерттейді. Мектепке дейінгі педагогика баланың физикалық, интеллектуалдық, рухани қабілеттерін жан-жақты үйлесімді дамытуға, оны қазіргі қоғамда одан әрі оқуға және өмір сүруге дайындауға бағытталған.

Күтілетін нәтиже:

Білуі керек: білім беру саласындағы кәсіби қызметтің негіздері; кәсіби және өзін-өзі тану және өзін-өзі дамыту тәсілдерін; баланы тәрбиелеу мен дамытудың отандық және шетелдік педагогикалық теориялары, мектеп жасына дейінгі балаларды оқыту мен дамытудың инновациялық педагогикалық жүйелері мен технологияларының ерекшеліктерін.

Игеруі керек: тұлғаның жас ерекшеліктеріне және жалпы және өзіндік заңдылықтарына сәйкес келетін заманауи білім беру технологияларын қолдана отырып, біртұтас педагогикалық процесті жобалауды.

Дағдылар: мекемелер, аймақ, облыс, елдің білім беру процесінің басқа субъектілерімен өзара әрекеттесу, білім берудің ақпараттық ортасының мүмкіндіктерін пайдалану арқылы кәсіби білім мен дағдыларды жетілдіру.

Пән № 2 «Жас психологиясы»

Кредиттер саны: 5

Пререквизиттер: Психология, Психология және адамның дамуы, Педагогика

Постреквизиттер:

Пәннің қысқаша мазмұны: бұл пән адамның өміріндегі тұлғаның психикалық даму процесінің жас ерекшеліктері мен динамикасын анықтауға бағытталған. Жас психологиясының пәні болып табылады психикалық дамудың әр кезеңіндегі адамдар арасындағы жеке айырмашылықтарды зерттеу.

Күтілетін нәтиже:

Білуі керек: жас психологиясы пәнінің даму тарихы; адам дамуының мазмұны, әдістері мен міндеттері; тұлға мен адам қызметінің даму динамикасы мен құрылымын білу.

Игеруі керек: онтогенездегі даму мазмұны мен жағдайларын, адамның жеке басы мен психикасының даму ерекшеліктерін анықтауды.

Дағдылар: алған білімдерін психологиялық идеяларға сүйене отырып, практикада қолдана білу, баланың психикалық дамуының мазмұны мен жағдайларын бақылау.

Пән № 3 «Мектепке дейінгі мекемелерде шет тілін оқыту әдістемесі»

Кредиттер саны: 5

Пререквизиттер: Шет тіліндегі білім беру әдістемесі, Педагогика, Психология және адамның дамуы

Постреквизиттер:

Пәннің қысқаша мазмұны: мектепке дейінгі мекемелерде тілдік білім берудің қазіргі жағдайы мен даму перспективалары; мектепке дейінгі мекемелерде АИ оқыту әдістемесінің мақсаттары, міндеттері, қағидаттары, мазмұны; мектеп жасына дейінгі балалармен шет тілі сабақтарын жоспарлау, ұйымдастыру және өткізу.

Күтілетін нәтиже:

Білуі керек:

- шет тілін оқыту әдістемесінің теориялық негіздері және мектепке дейінгі мекемелерде шет тілін оқыту жүйесін;
- мектепке дейінгі мекемелерде шет тілін оқытудың мақсаттары, мазмұны, принциптері, әдістері мен құралдарын;
- мектеп жасына дейінгі балалардың сөйлеу дағдыларын қалыптастыру технологиясын;
- мектеп жасына дейінгі балаларға арналған шет тілі бойынша оқу құралдарын.

Игеруі керек:

- мектепке дейінгі мекемелерде шет тілін оқыту тәжірибесінде алған білімдерін қолдануды;
- мектепке дейінгі мекемеде шет тілін оқыту үшін тілдік материалды, оқу құралдарын, жұмыс режимдерін таңдауды;
- мектепке дейінгі мекемеде шет тілі бойынша жұмыс бағдарламасы мен сабақ жоспарларын әзірлеуді;
- сабақтың мақсаттарына сәйкес техникалық және басқа оқу құралдарын пайдалануды;
- мектепке дейінгі мекемеде шет тілі сабақтарын жоспарлау және өткізуді;
- мектеп жасына дейінгі балалардың білімін, іскерлігі мен дағдыларын бақылауды;
- мектеп жасына дейінгі балалардың оқу іс-әрекеті мен оқу іс-әрекетінің нәтижелерін түзетуді.

Меңгеруі қажет:

- мектеп жасына дейінгі балалардың оны игерудегі қиындықтары үшін тілдік материалды салыстырмалы талдауды;

- мектеп жасына дейінгі балалардың сөйлеу белсенділігін ынталандыру үшін жаттығуларды, көрнекі және семантикалық тіректерді әзірлеуді.

Пән №4 «Мектепке дейінгі мекемелердегі шет тілі сабағындағы мультимедиялық технологиялар»

Кредиттер саны: 5

Пререквизиттер: Шет тілді білім беру әдістемесі, педагогика, ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (ағылш.тіл.)

Постреквизиттер:

Пәннің қысқаша мазмұны: оқу процесінде жаңа ақпараттық және мультимедиялық технологияларды қолдану шет тілі бойынша оқу материалдарын тек баспа түрінде ғана емес, сонымен қатар графикалық, дыбыстық, анимациялық түрде ұсынуға мүмкіндік береді, бұл көптеген оқушыларға пәнді жоғары деңгейде игеруге нақты мүмкіндік береді; үлкен көлемдегі ақпаратқа қол жеткізу және жұмыс істеу; ақпараттық мәдениетті қалыптастыру, соның ішінде, қазіргі әлемдегі ең маңызды дағдылардың бірі болып табылатын әртүрлі ақпарат түрлерін табуға және пайдалануға үйрету.

Білуі керек:

- мультимедиялық технологиялардың түсінігі мен мәнін;
- мультимедиялық технологиялардың түрлерін;

Игеруі керек:

- мектепке дейінгі мекемеде балалармен жұмыс істеу кезінде мультимедиялық технологиялардың мүмкіндіктері мен артықшылықтарын пайдалануды;
- мультимедиялық технологиялардың көмегімен дидактикалық міндеттерді жүзеге асыруды.

Пән №5 «Мектеп жасына дейінгі балалармен жұмыс істеу технологиясы»

Кредиттер саны: 5

Пререквизиттер: Шет тіліндегі білім беру әдістемесі, Педагогика, Психология және адамның дамуы

Постреквизиттер:

Пәннің қысқаша мазмұны: мектеп жасына дейінгі балаларға шет тілін оқытудың психологиялық-педагогикалық және лингводидактикалық принциптері; шет тілін меңгерудегі жас факторы; мұғалімнің ұстанымы; мектеп жасына дейінгі балалармен жұмыс кезінде сөйлеу құралдарын таңдау; мектеп жасына дейінгі балалармен шет тілі сабақтарын жоспарлау, ұйымдастыру және өткізу.

Күтілетін нәтиже:

Білуі керек:

- шет тілін оқытуға коммуникативті-белсенді және жеке-белсенді көзқарастың психологиялық негіздерін;
- мектеп жасына дейінгі балаларға шет тілін оқытуда коммуникативті тәсілді жүзеге асыру принциптерін;
- мектеп жасына дейінгі балалардың сөйлеу дамуының сәттілігіне әсер ететін факторларын;
- мектеп жасына дейінгі балалардың шет тілін сәтті меңгеру стратегиялары мен тәсілдерін;

- мектеп жасына дейінгі балалардың сөйлеу дағдыларын қалыптастыру технологиясын.

Игеруі керек:

- мектепке дейінгі мекемелерде шет тілін оқыту тәжірибесінде алған білімдерін қолдану;
- мектепке дейінгі мекемеде шет тілін оқыту үшін тілдік материалды, оқу құралдарын, жұмыс режимдерін таңдау;
- мектепке дейінгі топтардағы балаларды оқыту жүйесінде әдістер мен технологияларды қолдану;
- мектепке дейінгі топтарда оқу жұмыстарын ұйымдастыру, балалардың мүдделеріне сәйкес әрекет ету;
- мектепке дейінгі мекемеде шет тілі сабақтарын жоспарлау және өткізу;
- мектепке дейінгі мекемеде шет тілі сабағында қолайлы, достық атмосфера құру;
- мектеп жасына дейінгі балаларға шет тілін үйрететін мұғалімдердің коммуникативті стратегияларын талдау.

Пән №6 «Мектепке дейінгі топтардың балаларының оқу-танымдық қызметін ұйымдастыру»

Кредиттер саны: 5

Пререквизиттер:

Педагогика, Психология, Психология және адамның дамуы

Постреквизиттер:

Пәннің қысқаша мазмұны: бұл пән мектеп жасына дейінгі балаларды мектепте оқуға дайындау мәселелерін қарастырады, балалардың оқу-танымдық іс - әрекетін ұйымдастыру тәжірибесімен, мектеп жасына дейінгі балалардың оқу-танымдық іс-әрекетін ұйымдастырудың мәнімен, мазмұнымен және ерекшеліктерімен таныстырады.

Күтілетін нәтиже:

Білуі керек: мектеп жасына дейінгі балалардың танымдық ерекшеліктері, мектеп жасына дейінгі балаларды оқыту әдістемесі, мектеп жасына дейінгі балалармен жұмыс істеудің негізгі бағыттары мен принциптері, мектепке дейінгі білім беру саласындағы педагогикалық технологиялар, мектеп жасына дейінгі балалардың оқу-танымдық қызметін ұйымдастырудағы ойын әдістерін.

Игеруі керек: мектепалды топ балаларының оқу-танымдық іс-әрекетін ұйымдастыруда әдістерді, әдістерді, технологияларды қолдануды.

Меңгеруі қажет: теориялық білімді практикада қолдану, мектепалды топтарда оқу танымдық іс-әрекетін ұйымдастыру.

**Қосымша білім беру бағдарламасының пәндер курсының атауы (Minor):
Шағын жинақталған мектепте оқу-тәрбие жұмысын ұйымдастыру**

Кредиттер саны: 30

Пәндер курсы 6B01 «Педагогикалық ғылымдар» бағытындағы білім беру бағдарламасының студенттері үшін қолжетімді

Пән №1: Шағын жинақталған мектепте педагогикалық процесті жобалау

Кредиттер саны: 10**Пререквизиттер:** педагогика**Постреквизит:** жоқ

Пәннің қысқаша мазмұны: осы пәннің мазмұны қазіргі уақытта қазақстандық ауылдық мектептердің жай-күйі мен проблемаларын; ауылдық және қалалық шағын жинақталған мектептердің ерекшеліктерін; Қазақстанның ауылдық мектептерінің даму деңгейін ашады. Шағын жинақталған мектептерде сапалы білім беру мүмкіндіктері; шағын жинақталған мектеп ұғымының мәні, шағын жинақталған мектепте жұмысты ұйымдастырудың әдістемелік және дидактикалық ерекшеліктері; шағын жинақталған мектепте оқытуды ұйымдастырудың нормативтік-құқықтық базасы; жаңартылған білім беру мазмұны шеңберінде шағын жинақталған мектептерде сабақтарды ұйымдастыру ерекшеліктері, сондай-ақ шағын жинақталған мектептерде мұғалімдерді жұмысқа даярлау және қайта даярлау ерекшеліктері.

Күтілетін нәтиже:**Білуі керек:**

- шағын жинақталған мектептерді нормативтік-құқықтық және оқу-әдістемелік қамтамасыз етуді;
- шағын жинақталған мектептерде жұмысты ұйымдастырудың психологиялық-педагогикалық аспектілерін;
- шағын жинақталған мектепте оқу-тәрбие жұмысын ұйымдастырудың ерекшелігін.

Игеруі керек:

- шағын жинақталған мектептерде оқыту және тәрбиелеу процестерін ұйымдастырудағы ерекшеліктерді анықтауды;
- жаңартылған білім беру мазмұны шеңберінде шағын жинақталған мектептерде сабақтарды жоспарлау және жобалауды;
- мектептердің аз жиынтығын ескере отырып, тәрбие іс-шараларын әзірлеуді.

Меңгеруі қажет:

- шағын жинақталған мектепте оқу-тәрбие жұмысын ұйымдастыру дағдылары;
- болашақ педагогтердің өзін-өзі тәрбиелеу, шығармашылық және талдамалық іс-әрекет дағдыларын көрсету.

Пән №2: Шағын жинақталған мектепте оқытудың әдістемелік аспектілері**Кредиттер саны: 10****Пререквизиттер:** педагогика**Постреквизит:** жоқ**Пәннің қысқаша мазмұны:**

Бұл пән студенттердің шағын жинақталған мектепте оқу процесін ұйымдастырудың теориялық және әдістемелік негіздерін білуін қалыптастырады; пәндердің мазмұнымен, жоспарлау түрлерімен, шағын жинақталған мектептің оқу процесінде қолданылатын формалар мен әдістермен таныстырады. Білім алушыларда сабақта өзіндік жұмысты ұйымдастыру дағдыларын қалыптастырады; шағын жинақталған мектеп жағдайында оқушылардың білімін бағалау және есепке алу.

Күтілетін нәтиже:**Білуі керек:**

- шағын жинақталған мектептегі жоспарлау ерекшеліктерін;
- шағын жинақталған мектептер жағдайында оқушылардың қызметін ұйымдастыру ерекшеліктерін;
- шағын жинақталған мектептегі білімді, іскерлікті және дағдыларды бақылаудың нысандары мен түрлерін.

Игеруі керек:

- шағын жинақталған мектепте оқытуда оқытудың заманауи әдістерін, білім беру технологияларын пайдалануда оқу-практикалық міндеттерді шешу үшін теориялық және практикалық білімді қолдануды;
- шағын жинақталған мектепте сабақ жоспарлауды жүзеге асыруды;
- шағын жинақталған мектепте сабақтарда өзіндік жұмысты ұйымдастыруды.

Меңгеруі қажет:

- шағын жинақталған мектепте оқытудың әдістемелік аспектілерінің дағдылары.

Пән №3: Шағын жинақталған мектеп педагогтарының психологиялық құзыреттілігі

Кредиттер саны: 10

Пререквизиттер: психология, психология және адамның дамуы

Постреквизит: жоқ

Қысқаша мазмұны: курстың негізгі маңыздылығы жеке тұлғаның жалпы даму кезеңдері мен кәсіби құндылықтарының негізі болып табылады. Қазіргі уақытта білім берудегі маманның кәсібилігі мәселесі басты міндет болып табылады. Кәсіби қызметте психологиялық құзыреттілікті қалыптастыру кезеңдік процесс, яғни педагогикалық қызметте кәсіби шеберлікті, жауапкершілікті өз мойнына алу, бірлесіп шешім қабылдау және оны жүзеге асыруға қатысу қабілетін үнемі арттыру қажет; білім беру деңгейін үнемі арттыруға дайындық, өзінің жеке әлеуетін өзектендіру және іске асыру қажеттілігі, жаңа білім мен дағдыларды өз бетінше игеру қабілеті, өзін-өзі дамыту қабілеті; кәсіби іс-әрекеттерді өз бетінше орындауға, өз еңбегінің нәтижелерін бағалауға дайындық.

Күтілетін нәтиже:

Білуі керек:

- жастардың негізгі психологиялық сипаттамалары(жетекші іс-шаралар, дүниетанымның ерекшеліктері); диалог мәдениеті, қарым-қатынас психологиясы, оқу іс-әрекетіндегі дизайн ерекшеліктерін;
- ұжымдық оқыту тәсілдері; ұжымдық оқу сабақтарының әдістемелерін;
- маманның даралығын ашуға, іске асыруға және дамытуға бағытталған психотехнологияларды қолдану негіздері;
- оның оқушылармен, әріптестермен, ата-аналармен қарым-қатынасын оңтайландыру;

Игеруі керек:

- оқушылардың интеллектуалдық белсенділігіне ықпал ететін атмосфера құруды;
- әр баланың мүмкіндіктерін, қабілеттерін, ерекшеліктерін ескеру; оқу материалын игерудің жеке тәсілдерін таңдау, тақырыптарды зерделеу кезектілігін жоспарлауды;

- кәсіби қызметте табысқа жету тәсілі ретінде өзінің ішкі ресурстарын икемді пайдалануды;

- әртүрлі педагогикалық жағдайлардың эмоционалды және когнитивті рефлексиясын жүзеге асыруды.

Меңгеруі қажет:

- қызмет субъектілерінің даралығын дамытуға бағытталған өзара іс-қимылын ұйымдастыру тәсілдерімен, тәсілдерімен және әдістерімен;

- психологиялық талдауда және нақты педагогикалық жағдайларды шешуде кәсіби дағдыларды қолдану; өзін-өзі реттеу әдістерін игеру.

Қосымша білім беру бағдарламасының (Minor) пәндер курсының атауы:
«Инклюзивті білім берудегі мүмкіндігі шектеулі балаларды бейімдеу және әлеуметтендіру»

Кредиттер саны: 30

Пәндер курсы 6B01 «Педагогикалық ғылымдар» бағытындағы білім беру бағдарламасының студенттері үшін қолжетімді

Пән № 1: Мүмкіндігі шектеулі балаларды әлеуметтендіру

Кредиттер саны: 10

Пререквизиттер: инклюзивті білім

Постреквизиттер: жоқ

Пәннің қысқаша мазмұны: осы пәннің мазмұны мүмкіндігі шектеулі балаларды әлеуметтендірудегі білім беру жүйесінің міндеттерін қарастырады, жеке тұлғаны әлеуметтендіру ұғымын, мүмкіндігі шектеулі балаларды әлеуметтендіру ерекшеліктерін және олардың дені сау құрдастар тобының өміріне қатысуын ашады; инклюзивті ортада баланы әлеуметтендірудегі және сыныптық қоғамдастықтағы өмірге бейімдеудегі мұғалімнің рөлін көрсетеді.

Күтілетін нәтиже:

Білуі керек:

- Осы курстың категориялық-тұжырымдамалық аппаратын;
- инклюзивті сыныптарда жұмысты ұйымдастырудың психологиялық-педагогикалық аспектілерін;
- мүмкіндігі шектеулі балаларды әлеуметтендіру және бейімдеу ерекшеліктерін.

Игеруі керек:

- мүмкіндігі шектеулі балаларды әлеуметтендіру және бейімдеу процестерін ұйымдастырудағы ерекшеліктерді анықтауды;
- балаларды инклюзивті ортада сәтті әлеуметтендіру үшін іс-шараларды жоспарлау және жобалауды;
- «ерекше» баланың мүмкіндіктерін ескере отырып іс-шаралар әзірлеуді.

Меңгеруі қажет:

- мүмкіндігі шектеулі балаларды әлеуметтендіру бойынша оқу-тәрбие жұмысын ұйымдастыру дағдыларын;

- мүмкіндігі шектеулі балалармен жұмыс істеу кезінде болашақ педагогтердің өзін-өзі тәрбиелеу, шығармашылық және талдамалық іс-әрекет дағдыларын көрсетуді.

Пән № 2: Инклюзивті ортада оқытудың әдістемелік аспектілері**Кредиттер саны: 10****Пререквизиттер:** инклюзивті білім**Постреквизиттер:** жоқ**Пәннің қысқаша мазмұны:**

Бұл пән студенттердің инклюзивті сыныптарда оқу процесін ұйымдастырудың теориялық және әдістемелік негіздері туралы білімдерін қалыптастырады; пәндердің мазмұнымен, жоспарлау түрлерімен, инклюзивті ортаны ескере отырып, оқу процесінде қолданылатын формалар мен әдістермен, сондай-ақ білім алушылардың мүмкіндіктерімен таныстырады. Инклюзивті білім беру мекемесінде мүмкіндігі шектеулі балаларды тьюторлық сүйемелдеумен таныстырады; инклюзивті білім беру процесінің субъектілері ретінде мүмкіндігі шектеулі балалармен психологиялық-педагогикалық жұмыстың өзіндік ерекшелігі және білім беру мекемесінде инклюзивті білім берудің бағдарламалық-әдістемелік қамтамасыз етілуі.

Күтілетін нәтиже:**Білу керек:**

- білім беру процесіне қатысушыларды психологиялық-педагогикалық ағарту міндеттерін шешу процесінде психологиялық-педагогикалық және нормативтік-құқықтық білімді;

- инклюзивті сыныптарда оқу процесін оңтайландыру мәселелері бойынша практикалық мәселелердің өзіндік шешімдерін табуға мүмкіндік беретін заманауи технологияларды;

- мүмкіндігі шектеулі бар балалардың оқу процесін ұйымдастырудағы этикалық нормаларды.

Игеруі керек:

- қоршаған өмір құбылыстарын және психологиялық-педагогикалық практиканы ретроспективада талдау, өзінің кәсіби қызметін және инклюзивті білім беру процесінде педагогикалық өзара әрекеттесудің басқа субъектілерінің қызметін жобалау және құруды;

- инклюзивті білім беру субъектілеріне баланы дамыту және оқыту мәселелері бойынша ұсынымдар әзірлеуді;

- инклюзивті практика жағдайында мүмкіндігі шектеулілігі бар балалардың білім беру ортасын жобалау технологияларын әзірлеуді.

Меңгеруі қажет:

- инклюзивті білім беру саласындағы психологиялық-педагогикалық қызметтегі ғылыми негізделген әдістер мен технологиялар дағдыларын;

- әр түрлі типтегі балаларға арналған оқу-тәрбие жұмысын жобалау дағдыларын.

Пән № 3: Мүмкіндігі шектеулі балалардың ата-аналарымен жұмыс.**Кредиттер саны: 10****Пререквизиттер:** инклюзивті білім**Постреквизиттер:** жоқ

Қысқаша мазмұны: курстың негізгі маңыздылығы тек балалары бар балаларға ғана емес, олардың ата-аналарына да білікті көмек көрсету қажеттілігі

болып табылады. Бұл курс балалардың ата - аналарымен жұмыс істеу ерекшеліктерімен, өзара іс-қимылдың негізгі әдістерімен, нысандарымен таныстырады, сондай-ақ дені сау балалардың ата-аналарын әлеуметтендіру процесіне енгізеді; консультациялық көмектің ерекшеліктерін ашады, ата-аналарды инклюзивті білім берудің нормативтік-құқықтық базасымен таныстырады.

Күтілетін нәтиже:

Білу керек:

- ата-аналармен жұмыс формаларын, әдістерін;
- балалар мен ата-аналар қарым-қатынасын оңтайландыруға бағытталған психотехнологияларды қолдану негіздерін;
- инклюзивті ортада жұмыс істейтін ата-аналармен және мамандармен қарым-қатынасты оңтайландыруды;

Игеруі керек:

- әр ата-ананың мүмкіндіктерін, қабілеттерін, ерекшеліктерін ескеру, олармен өзара әрекеттесудің жеке тәсілдерін таңдауды.
- кәсіби қызметте табысқа жету тәсілі ретінде өзінің ішкі ресурстарын икемді пайдалануды;
- әртүрлі педагогикалық жағдайлардың эмоционалды және когнитивті рефлексиясын жүзеге асыруды.

Меңгеруі қажет:

- ата-аналармен өзара іс-қимылды ұйымдастыру тәсілдерін, әдістерін;
- мүмкіндігі шектеулі балалары бар ата-аналармен жұмыс жасаудағы кәсіби дағдыларды.

Қосымша білім беру бағдарламасының (Міпог) пәндер курсының атауы:
Анықтау органдарының сотқа дейінгі тергеп-тексеру жүйесіндегі қызметі

Кредиттер саны: 30

Пәндер курсы қолжетімді Құқық қорғау қызметі (барлық ББ немесе жеке ББ үшін)

Пән №1: Анықтау органдарының қызметіне прокурорлық қадағалауды ұйымдастыру.

Кредит саны : 5

Пререквизиттер: ҚР қылмыстық құқығы (жалпы бөлімі, ерекше бөлімі)

Постреквизиттер Анықтау органдарының сотқа дейінгі тергеп-тексеру барысындағы қызметі

Қысқаша мазмұны: Бұл курс қылмыстық құқық бұзушылықтарды тергеу процесінде анықтау органдары қызметінің заңдылығына прокурорлық қадағалауды жүзеге асырудың мәні мен әдісін зерделеуге бағытталған. Курстың мақсаты анықтау органдарын қадағалауды жүзеге асыру процесінде прокурорлық қызметтің қылмыстық іс жүргізу проблемаларын тереңірек зерделеу болып табылады. Құқықтық тәртіп қылмыстық істер бойынша анықтау және жеңілдетілген іс жүргізу түрінде жүзеге асырылатын прокурорлық ден қоюдың ерекшеліктерін ашады.

Күтілетін нәтиже:

Білуі керек: қылмыстық іс жүргізу заңнамасына сәйкес сотқа дейінгі тергеп-тексеру нысаны жеңілдетілген іс жүргізу немесе анықтау түрінде көзделген

қылмыстық істерді тергеп-тексеруге қатысты прокурордың құқықтық қамтамасыз ету және қадағалау қызметінің теориялық және практикалық ерекшеліктері.

Істей білуі керек: алынған арнайы және ғылыми білім негізінде практикалық қызметте прокурорлық ден қою актілерін ұлттық заңнаманы анықтау органдары бұзған жағдайда қолдану.

Игеруі керек: прокуратура органдары қызметкерінің адамның және азаматтың конституциялық құқықтарын, бостандықтары мен мүдделерін қамтамасыз етуге және сақтауға бағытталған кәсіби дағдылары мен іскерлігін тұрақты дамытуға ықпал ететін арнайы ғылыми білімі.

Пән №2: Алдын ала тергеу және анықтау органдарының техногендік сипаттағы қылмыстарды тергеу кезіндегі өзара іс-қимылы.

Кредит саны : 5

Пререквизиттер: ҚР қылмыстық құқығы (жалпы бөлімі, ерекше бөлімі)

Постреквизиттер Анықтау органдарының сотқа дейінгі тергеп-тексеру барысындағы қызметі

Қысқаша мазмұны: Техногендік қылмыстарды тергеудің құқықтық негіздеріне, сотқа дейінгі тергеу барысында алынған материалдардың дәлелді маңыздылығы мәселесін талқылауға, тергеушілердің анықтау органдарымен өзара іс-қимыл мәселелеріне ерекше назар аударылады. Студенттер Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заң тәжірибесіндегі айырмашылықтармен, сондай-ақ Қазақстан Республикасында батыстық тергеу әдістерін қолданудың осы қиындықтарымен танысады, бұл фактілерді білу мен түсінуді және қылмыстарды тергеу саласында олардың арасындағы күрделі өзара әрекеттесуді қолдануға мүмкіндік береді.

Күтілетін нәтиже:

Білуі керек: заңдылық пен құқықтық тәртіпті, жеке адамның, қоғамның, мемлекеттің қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласындағы қызметкерлердің лауазымдық міндеттері; тергеуші мен анықтау органының өзара іс-қимылы кезінде қылмыстарды және өзге де құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесу, ашу және тергеу әдістері мен тәсілдері.

Істей білуі керек: заңдылық пен құқықтық тәртіпті, жеке адамның, қоғамның, мемлекеттің қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша лауазымдық міндеттерді орындаудың негізгі қағидаттары мен ережелерін пайдалану; тергеуші мен анықтау органының өзара іс-қимылы кезінде қылмыстарды және өзге де құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесу, ашу және тергеу әдістері мен тәсілдерін пайдалану

Игеруі керек: ситуациялық сұрақтар мен міндеттерді шешу барысында негізгі дағдыларды, алған білімдерін іс жүзінде жүзеге асыру.

Пән №3: Экологиялық қылмыстық құқық бұзушылықтарды тергеу кезінде тергеушінің анықтау органдарымен өзара іс-қимылы.

Кредит саны : 5

Пререквизиттер: ҚР қылмыстық құқығы (жалпы бөлімі, ерекше бөлімі)

Постреквизиттер Анықтау органдарының сотқа дейінгі тергеп-тексеру барысындағы қызметі

Қысқаша мазмұны: Бұл курс тергеушінің экологиялық қылмыстық құқық бұзушылықтарды анықтау, ашу, тергеу және алдын-алу кезінде анықтау органдарымен өзара әрекеттесуінің ұйымдастырушылық негіздерін зерттеуге бағытталған. Курсты оқу барысында білім алушылар табиғатты қорғау және экологиялық қауіпсіздікті жүзеге асыратын анықтау органдарының қызметін, сондай-ақ тергеушілердің экологиялық қылмыстық құқық бұзушылықтарды тергеу процесінде анықтау органдарымен өзара іс-қимыл тәртібін меңгеруі тиіс. Курс анықтау органдарының экологиялық қылмыстық құқық бұзушылықтар саласындағы қылмыстық істерді тергеу мәселелерін қарауын көздейді, сондай-ақ тергеушінің экологиялық қылмыстық құқық бұзушылықтарды тергеу кезінде анықтау органдарымен өзара іс-қимылының қылмыстық іс жүргізу және криминалистік тәртібін ашады.

Күтілетін нәтиже:

Білуі керек: Студент (білім алушы) тергеушінің экологиялық қылмыстық құқық бұзушылықтарды тергеу кезінде анықтау органдарымен өзара іс-қимылын білуі тиіс. Студенттер экологиялық қылмыстық құқық бұзушылықтарды тергеу кезінде тергеушінің анықтау органдарымен тиімді өзара әрекеттесуінің қылмыстық-құқықтық, қылмыстық іс жүргізу аспектілерін талдай білуі керек.

Істей білуі керек: алынған арнайы және ғылыми білім негізінде құқық қолдану қызметінде тергеушінің экологиялық қылмыстық құқық бұзушылықтарды тергеу кезінде анықтау органдарымен өзара іс-қимылының қылмыстық іс жүргізу және ұйымдастырушылық тәртібін, қылмыстық сот ісін жүргізу принциптерін қолдану.

Игеруі керек: экологиялық қылмыстық құқық бұзушылықтарды тергеу кезінде анықтау органы қызметкерлерінің кәсіби қызметінде өз бетінше шешім қабылдай алатын бәсекеге қабілетті мамандардың тұрақты дамуына ықпал ететін арнайы ғылыми білім мен дағдыларды меңгеру.

Пән №4: Жол-көлік оқиғасын тергеу кезіндегі анықтау органдарының әкімшілік және қылмыстық іс жүргізу қызметі.

Кредит саны : 5

Пререквизиттер: ҚР қылмыстық құқығы (жалпы бөлімі, ерекше бөлімі)

Постреквизиттер Анықтау органдарының сотқа дейінгі тергеп-тексеру барысындағы қызметі

Қысқаша мазмұны: Пәнді оқу студенттердің қылмыстық құқық, қылмыстық процесс, криминалистика, іс жүргізу құжаттарын ресімдеу практикасы және басқа да кейбір пәндер сияқты бейіндік пәндерді оқу кезінде алған білімдерін, біліктері мен дағдыларын тереңдетіп алуға және бекітуге мүмкіндік береді. Оқу пәні студенттердің жеке қасиеттерін дамытуға және білім жүйесін қалыптастыруға, дағдыларды тұрақты дамытуға және оларды Заңдылықты, құқықтық тәртіпті, жеке адамның, қоғам мен мемлекеттің қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі кәсіби қызметте пайдалануға бағытталған; жол-көлік әкімшілік, қылмыстық құқық бұзушылықтарды тергеу, ашу, алдын алу бойынша.

Күтілетін нәтиже:

Білуі керек: студенттердің кәсіби қызметті өз бетінше жүзеге асыру үшін жеткілікті көлемде Заңдылықты, құқықтық тәртіпті, жеке адамның қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласындағы қызметті реттейтін заңнамалық және өзге де нормативтік актілердің негізгі ережелерін жүйелі меңгеруін қамтамасыз ету; қызметтік заң құжаттарын әзірлеу және ресімдеу тактикасы мен әдістемесі. Қылмыстық және әкімшілік құқық нормаларын, әкімшілік және қылмыстық құқықтық қатынастардың туындауы мен тоқтатылуын, әкімшілік және қылмыстық құқық бұзушылықтарды тергеу әдістемесінің негізгі ережелерін білу.

Істей білуі керек: жол-көлік оқиғаларының алдын алу, жолын кесу, анықтау, ашу және тергеу бойынша кәсіби қызметті жүзеге асыру үшін қажетті практикалық дағдыларды қалыптастыруға ықпал ету; заңды маңызды ақпарат алу жөніндегі іс-шараларды іске асыру, оны тексеру, талдау, бағалау және жол-көлік оқиғаларының алдын алу, жолын кесу, ашу және тергеу мүддесінде пайдалану қабілеті; жол-көлік оқиғаларының алдын алу, және заңды және қызметтік құжаттарды дұрыс ресімдеу.

Игеруі керек: әкімшілік және қылмыстық құқық бұзушылықтар бойынша із ақпаратын табу, тіркеу және алу әдістері мен тәсілдерін; қылмыстық және әкімшілік құқық бұзушылықтарды тергеуді жоспарлау және ұйымдастыру дағдыларын; әкімшілік және қылмыстық құқық бұзушылықтарды саралау қабілетін; көліктік әкімшілік және қылмыстық құқық бұзушылықтардың алдын алу дағдыларын.

Пән №5: Анықтау органдарына әскери қылмыстық құқық бұзушылықтарды тергеу.

Кредит саны : 5

Пререквизиттер: ҚР қылмыстық құқығы (жалпы бөлімі, ерекше бөлімі)

Постреквизиттер Анықтау органдарының сотқа дейінгі тергеп-тексеру барысындағы қызметі

Қысқаша мазмұны: Анықтау органдарының әскери қылмыстық құқық бұзушылықтарды тергеп – тексеруі-бұл анықтау органдарының әскери қылмыстық құқық бұзушылықтарды ашу, сотқа дейінгі тергеп-тексеру және алдын алу мақсатында дәлелдемелерді жинаудың, тіркеудің, зерттеудің және пайдаланудың арнайы тәсілдерінің, әдістері мен құралдарының жүйесін әзірлейтін оқу пәні. Анықтау органдарының әскери қылмыстық құқық бұзушылықтарды тергеп-тексеруі нысан ретінде айқын қолданбалы мәнге ие, себебі: оның ережелері мен ұсынымдарын білмей және пайдаланбай, әскери полиция органдарының әскери қылмыстық құқық бұзушылықтарға қарсы күрес жөніндегі тиімді қызметі мүмкін емес. Пәнді оқытудың мақсаты әскери қылмыстық құқық бұзушылықтарды тергеу және алдын алу процесінде анықтау органдарының қызметін теориялық-құқықтық тану болып табылады.

Күтілетін нәтиже:

Білуі керек: - Диалектикалық-материалистік эпистемология туралы ілім; қылмыс ретінде қылмыстық теріс қылық пен қылмыстық құқық бұзушылық құрамының нақты түрінің белгілерін анықтау және қылмыс субъектісін қылмыстық жауапкершілікке тартудың басталу уақыты

Істей білуі керек: - қылмыстарды сотқа дейінгі тергеуде азаматтардың, бұқаралық ақпарат құралдарының көмегін пайдалану; - ашылмаған қылмыстық істер бойынша іздестіру және дәлелдемелік ақпаратты талдау және бағалау; - қылмыстық

іс жүргізу заңнамасының талаптарына және криминалистика ұсынымдарына сәйкес іс жүргізу құжаттарын жасау.

Игеруі керек: жағдаяттық мәселелер мен міндеттерді шешу барысында негізгі дағдыларды, алынған білімді сотқа дейінгі тергеуде анықтау органдарының заң практикасында іске асыруды.

Пән №6: Экстремистік бағыттағы қылмыстар мен терроризмді тергеу процесінде тергеушінің анықтау органдарымен өзара әрекеттесу ерекшеліктері.

Кредит саны : 5

Пререквизиттер: ҚР қылмыстық құқығы (жалпы бөлімі, ерекше бөлімі)

Постреквизиттер Анықтау органдарының сотқа дейінгі тергеп-тексеру барысындағы қызметі

Қысқаша мазмұны: Студенттерді тергеушінің тергеу органымен өзара әрекеттесуінің құқықтық, ұйымдастырушылық және практикалық мәселелеріне және экстремистік бағыттағы қылмыс пен терроризмді тергеу процесіне кешенді оқыту. Курс білім алушылардың экстремистік және террористік сипаттағы қылмыстық құқық бұзушылықтарға қарсы күрес бойынша практикалық тәжірибе алуына бағытталған. Тергеуге қарсы іс-қимылдың белсенді шараларын қабылдауды ескере отырып, олардың көпшілігі алдын ала тергеу органдарының қызметкерлері арасындағы өзара іс-қимылды ұйымдастырмай, тергеу әрекеттерін жүргізу мүмкіндіктерін ғана пайдалана отырып, белгілі бір адамның оны жасауға қатысы бар екендігі туралы ақпаратты ашу, яғни алу мүмкін еместігін айқын көрсетеді.

Күтілетін нәтиже:

Білуі керек: Заңдылық пен құқықтық тәртіпті, жеке адамның, қоғамның, мемлекеттің қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласындағы қызметкерлердің лауазымдық міндеттері;

тергеуші мен анықтау органының өзара іс-қимылы кезінде қылмыстарды және өзге де құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесу, ашу және тергеу әдістері мен тәсілдері.

Істей білуі керек: заңдылық пен құқықтық тәртіпті, жеке адамның, қоғамның, мемлекеттің қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша лауазымдық міндеттерді орындаудың негізгі қағидаттары мен ережелерін пайдалану; тергеуші мен анықтау органының өзара іс-қимылы кезінде қылмыстарды және өзге де құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесу, ашу және тергеу әдістері мен тәсілдерін пайдалану

Игеруі керек: ситуациялық сұрақтар мен міндеттерді шешу барысында негізгі дағдыларды, экстремистік бағыттағы қылмыспен және терроризммен күреске байланысты алған білімдерін іс жүзінде іске асыру.

Қосымша білім беру бағдарламасының (Міпог)пәндер курсының атауы: "Инклюзивті ортада білім беру процесін ұйымдастыру"

Кредиттер саны: 30

Пәндер курсы барлық білім беру бағдарламаларының студенттеріне арналған

№ 1 пән: Психологиялық икемділік мазасыздық пен бейімделуді төмендету құралы ретінде

Кредиттер саны: 6

Пререквизиттер: психология, инклюзивті білім беру

Постреквизиттер: жоқ

Пәннің қысқаша мазмұны:

Пән білім алушылардың өзгермелі жағдайларға тиімді жауап беру, күрделі эмоцияларды ашық қабылдау және өз құндылықтарына сәйкес әрекет ету қабілеттерін дамытуға бағытталған. Бұл алаңдаушылықты төмендетуде маңызды рөл атқарады және өмірдің әртүрлі салаларында, соның ішінде білім беру, кәсіби қызмет және әлеуметтік өзара әрекеттесуде сәтті бейімделуге ықпал етеді. Пәнді оқу кезінде когнитивті дефузия, эмоцияларды қабылдау, зейін қою, стресстік жағдайларды қайта қарау және икемді мінез-құлық сияқты психологиялық икемділіктің негізгі механизмдері қарастырылады. Психологиялық икемділіктің мазасыздық деңгейіне әсер етуіне ерекше назар аударылады: адамның стресстік жағдайларды қабылдай алу қабілеті эмоционалды шиеленісті төмендетуге және стресске төзімділікті дамытуға ықпал етеді. Сондай-ақ психологиялық икемділікті дамыту әдістері, соның ішінде саналы қабылдау (mindfulness), когнитивті мінез-құлық терапиясы (КМТ) техникасы, сеніммен жұмыс істеу және өзін-өзі реттеу стратегиялары талқыланады. Табысты бейімделу және эмоционалды әл ауқат факторы ретінде білім беру ортасында және болашақ кәсіби қызметте психологиялық икемділікті қалыптастырудың маңыздылығы атап өтіледі.

Күтілетін нәтиже:

Білу:

- өзін-өзі реттеу және өзін-өзі бақылау әдістері;
- стресс ұғымы және оның психофизиологиясы;
- психологиялық икемділік ұғымы және оны дамыту механизмдері.

Дағды:

- қоршаған ортаға, әлеуметтік ортаға бейімделу;
- ЖОО жағдайында әлеуметтену процесіне ену;
- стресстік жағдайларды анықтау және өзгерістерге бейімделу;
- стресстің алдын алу мен күресудің тиімді әдістерін анықтау;
- қиын жағдайларды жеңу, эмоцияларды реттеу және психологиялық әл-ауқатты сақтау.

Іскерлік:

- ЖОО жағдайында өзін-өзі тәрбиелеу, шығармашылық және талдамалық қызмет дағдылары;
- ЖОО-ның білім беру ортасына бейімделу;
- әлеуметтік ортамен өзара әрекеттесу дағдылары.

№ 2 пән: Психологиялық құзыреттілік жеке және тұлғалық өсу факторы ретінде

Кредиттер саны: 6

Пререквизиттер: психология

Постреквизиттер: жоқ

Пәннің қысқаша мазмұны:

Пән басқалармен тиімді қарым-қатынас жасау, эмоцияларды басқару және өзгермелі жағдайларға бейімделу үшін қажетті білімді, дағдыларды қалыптастыруға бағытталған. Бұл стресске төзімділікті, өзін-өзі реттеуді, қарым-қатынас қабілеттерін және сыни ойлауды дамытуға ықпал ететін жеке және кәсіби өсудің маңызды факторы. Психологиялық құзыреттіліктің негізгі компоненттері қарастырылады, соның ішінде эмоционалды интеллект, өзін-өзі тану, эмпатия және тиімді қарым-қатынас дағдылары. Бұл құзыреттіліктің кәсіби қызметке әсері талданады: жанжалдарды шешу, командада жұмыс істеу, стрессті жеңу және өзін және басқаларды ынталандыру қабілеті.

Психологиялық құзыреттілікті қалыптастыру және дамыту әдістеріне ерекше назар аударылады, мысалы, жеке өсу тренингтері, зейін практикасы және өзін-өзі реттеу әдістері. Кәсіби тиімділік пен өмірге қанағаттануды арттырудағы психологиялық сауаттылықтың рөлі атап өтіледі.

Күтілетін нәтиже:**Білу:**

- - психикалық процестердің, тұлғаның, эмоциялар мен мотивацияның даму ерекшеліктері;
- - өзін-өзі реттеу және стресске төзімділік әдістері;
- - жанжал стратегиялары және олардың алдын алу және шешу;
- - мотивацияны қалыптастыру және қолдау тетіктері.

Дағды:

- - өз ойларыңызды анық білдіріңіз, әңгімелесушіні тыңдаңыз және түсініңіз.
- - эмоцияларды басқару;
- - қиын жағдайларда компромисске келу және күрделі жағдайларда өзара әрекеттесу;
- - басқа адамдардың эмоциялары мен қобалжуларын түсіну;
- - стандартты емес шешімдер қабылдау.

Іскерлік:

- психологиялық күйді талдау дағдылары;
- командада жұмыс істеу дағдылары;
- жоспарлау және мақсат қою дағдылары.

№ 3 пән: Коммуникативтік дағдыларды дамыту**Кредиттер саны: 6****Пререквизиттер:** психология**Постреквизиттер:** жоқ**Пәннің қысқаша мазмұны:**

Пән коммуникативті құзыреттіліктің негізгі компоненттерін қалыптастыруға бағытталған: ауызша және вербалды емес қарым-қатынас, белсенді тыңдау, эмоционалды интеллект, өз ұстанымын дәлелдей білу және әртүрлі жағдайларға бейімделу, көпшілік алдында сөйлеуден қорқу, өзіне деген сенімсіздік, эмпатияның болмауы және стереотиптердің әсері сияқты коммуникативті кедергілерді талдау. Пәнді оқу

барысында қарым-қатынас дағдыларын дамыту әдістеріне, соның ішінде рөлдік ойындарға, тренингтерге, белсенді тыңдау әдістеріне, эмпатия мен сөйлеу шеберлігін дамытуға арналған жаттығуларға ерекше назар аударылады. Коммуникативтік дағдыларды дамыту өз ойларын тиімдірек білдіруге, әңгімелесушіні түсінуге, жанжалдарды шешуге және өмірдің әртүрлі салаларында, соның ішінде инклюзия саласында өнімді қарым-қатынас орнатуға мүмкіндік береді.

Күтілетін нәтиже:

Білу:

- қарым қатынас түрлері, ақпаратты қабылдау механизмдері, хабарламаларды беру модельдері;
- әңгімедегі ақпаратты түсіну және жаңғырту әдістері;
- дәлелдеу және сендіру әдістері;
- көпшілік алдында сөйлеу әдістері.

Дағды:

- ойларды анық және нақты тұжырымдау;
- әңгімелесушіні тиімді тыңдау;
- диалогты қолдау;
- әңгімелесушінің эмоциялары мен реакцияларын талдау;
- өзара әрекеттесудің әртүрлі жағдайлары мен стильдеріне, оның ішінде ерекше білім беру қажеттіліктері бар адамдармен бейімделу;
- коммуникативтік кедергілерді еңсеру және жанжалдарды шешу.

Іскерлік:

- эмпатия және әлеуметтік бейімделу дағдылары;
- қарым-қатынастағы стресске төзімділік дағдылары;
- тұлғалық және кәсіби аймақтағы өзара іс-қимыл дағдылары.

№ 4 пән: Көшбасшылық қасиеттерді қалыптастыру

Кредиттер саны: 6

Пререквизиттер: психология

Постреквизиттер: жоқ

Пәннің қысқаша мазмұны:

Пән көшбасшының жауапкершілік, мақсатқа талпынушылық, эмоционалды интеллект, қарым-қатынас қабілеті, шығармашылық және шешім қабылдау қабілеті сияқты негізгі сипаттамаларын зерттеуге бағытталған. Көшбасшылықтың әртүрлі стильдері және олардың командалық өзара әрекеттесу мен басқару тиімділігіне әсері талданады. Көшбасшылық қасиеттерді қалыптастыру әдістеріне, соның ішінде жеке өсу тренингтеріне, коучингке, ситуациялық тапсырмаларға, командалық ойындарға және өзін-өзі көрсету әдістеріне ерекше назар аударылады. Сондай-ақ кәсіби саладағы және қоғамдық өмірдегі көшбасшылықтың рөлі, сондай-ақ табысқа жету және әлеуетті іске асыру үшін осы қасиеттерді дамытудың маңыздылығы талқыланады.

Көшбасшылық қасиеттер адамның процестер мен адамдарды шабыттандыру, ынталандыру және тиімді басқару қабілетіне әсер ететін жеке және кәсіби дамудың маңызды аспектісі болып табылады. Көшбасшылық қасиеттерді дамыту өзін-өзі

табысты жүзеге асыруға, өзіне деген сенімділікті арттыруға және стратегиялық ойлауды қалыптастыруға ықпал етеді.

Күтілетін нәтиже:

Білу:

- басқару және мотивация психологиясы;
- ұжымдағы жұмыс принциптері;
- тиімді коммуникация әдістері;
- жұмыс процесін және тұлғалық тиімділікті ұйымдастыру.

Дағды:

- ақпаратты талдау, тәуекелдерді өлшеу және оңтайлы стратегияларды таңдау;
- команданы басқару, қақтығыстарды шешу;
- бастама көтеріп, қабылданған шешімдерге жауап беру;
- стандартты емес шешімдерді табу.

Іскерлік:

- адамдарды ортақ мақсаттарға шабыттандыру және бағыттау;
- қиын жағдайларда өзін-өзі ұстау;
- шешім қабылдау және өз ұстанымын қорғау.

№ 5 пән: Цифрлық сауаттылықты қалыптастырудағы АКТ

Кредиттер саны: 6

Пререквизиттер: информатика

Постреквизиттер: жоқ

Пәннің қысқаша мазмұны:

Пән цифрлық сауаттылықтың құрамдас бөліктерін зерттеуге бағытталған: компьютерлік және ақпараттық сауаттылық, киберқауіпсіздік, цифрлық мазмұнмен жұмыс істеу кезінде сыни ойлау, цифрлық ортадағы қарым-қатынас және ынтымақтастық дағдылары, сондай-ақ онлайн оқытуды, цифрлық платформаларды, интерактивті ресурстарды және адаптивті технологияларды қоса алғанда, білім беру процесінде АКТ пайдаланудың артықшылықтары.

Сандық сауаттылық сандық ақпаратты тиімді іздеу, талдау, құру және қауіпсіз пайдалану, сондай-ақ әртүрлі технологиялық құралдармен жұмыс істеу қабілетін қамтиды.

Білім алушылардың цифрлық сауаттылығын қалыптастыруға ықпал ететін әдістер мен құралдарға ерекше назар аударылады. Білім беру бағдарламаларын, тренингтерді пайдалану, сондай-ақ цифрлық құзыреттілікті дамытудың негізгі аспектілері сияқты практикалық тәсілдер қарастырылады. Табысты әлеуметтену, кәсіби өсу және ақпараттық технологиялармен қауіпсіз өзара әрекеттесу үшін цифрлық сауаттылықтың маңыздылығы, инклюзивті ортадағы АКТ орны мен рөлі атап өтіледі.

Күтілетін нәтиже:

Білу:

- АКТ негіздері;
- негізгі бағдарламалау тілдері;
- цифрлық өзара іс-қимылдың құқықтық аспектілері.

Дағды:

- сандық құрылғыларды тиімді пайдалану;
- сандық платформалармен жұмыс істеу;
- онлайн қызметтер мен бұлтты технологияларды пайдалану;
- мәліметтер базасымен және кестелермен жұмыс істеу.

Іскерлік:

- цифрлық сауаттылық және цифрлық коммуникация дағдылары;
- сандық ортадағы ақпаратты талдау және бағалау дағдылары;
- инклюзивті ортада АКТ қолдану дағдылары.

